

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXIX

Kaina 15 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, LAPKRITIS — NOVEMBER 12, 1975

Nr. 265

Atleistas Australijos premjeras Whitlam

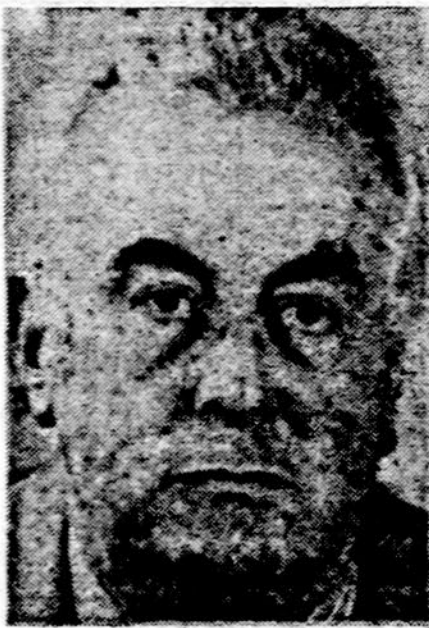
Bus nauji rinkimai

Canberra. — Pirmą kartą Australijos istorijoje generalinis gubernatorius atleido ministrų pirmininką. Gen. gubernatorius Sir John Kerr parlamente pranešė ir paskui painformavo spaudą apie ministro pirmininko darbių Gough Whitlam atleidimą. Priežastis — nesugebėjo parlamente prarasti reikalingų biudžetinių sumų. Naujuoju laikinai einančiu ministro pirmininko pareigas karalienės Elžbietos reprezentantas, gen. gubernatorius paskyrė opozicijos vadą Malcom Fraser, konservatorių. Parlamentas ir senatas bus paleistas ir numatyti nauji rinkimai.

Valandai praslinkus po Whitlam atleidimo, buvęs premjeras

parlamente pareikalavo balsavimo naujam ministeriui pirmininkui pareikšti nepasitikėjimą. Darbiečiai, turėdami daugumą, nepasitikėjimą nubalsavo 64 prieš 54 ir pareikalavo gubernatorių premjero pareigas grąžinti Whitlamui. Tokiu būdu susidarė konstitucinė krizė.

Prieš Kerr žygį be abejo pa-

Gough Whitlam

Sacharovo laiškas Prancūzijos prezidentui

Paryžius. — Prancūzijos prezidentas Valery Giscard d'Estaing spalio 14, prieš išvykdamas į Maskvą, buvo gavęs Andrejaus Sacharovo laišką, prašančį pasitvirtinti politinius kalinius. Sov. Rusijoje. Laiško tekstas plačiau nežinomas, bet žinoma, kad Sacharovas ragino prezidentą tuo reikalu išsiskirti su Brežnevu. Minėjo, kad politinių kalinių Sovietijoje yra daug tūkstančių, tik apie tai nenorima kalbėti, ir jie traktuojami blogai, nei kriminaliniai nusikaltėliai. Kaliniai laikomi daugiausia koncentracijos stovyklose, kur gyvenimo sąlygos blogesnės, nei kalėjimuose.

Galimas dalykas, kad Giscard ir apie tai kalbėjo su Brežnevu, atsimenant, kaip tas diktatorius šaltai elgėsi su prezidentu ir pradėjo "sirti", atšaukė porą susitikimų.

Bandė nunuodyti disidentą

Maskva. — Zviad Gamsakhurdia, gruzinų rašytojas, priklausęs žmogaus teisių organizacijai, Amnesty International padaliniui, apkaltino sovietų KGB, slaptają miliciją, noru nunuodyti tam tikrom nuodingum. Apie tai jis parašė viename laiške užsienio laikraščiniams Maskvoje.

Washingtonas. — Demokratų nacionalinis komitetas, 162 nariai, "U. S. News" žiniomis, parinkti į prezidentus ir viceprezidentus tokį sąrašą: sen. H. H. Humphrey ir buvęs Georgia gubernatorių Jimmy Carter. 49 procentai apklaustųjų už juos pasisako. Toliau lieka sen. Jacksonas su 14 proc., sen. Kennedy — 8 proc., sen. Bayh — 6, kongresmanas Udall — 5. Kiti mažiau.

Pekinas. — Vakariečiai, susitikę su Mao Tse-tungu, įsitikinę, kad jis yra pusiau paralyžuotas ir sunkiai gali kalbėti. Daug ką priverstas raštu pasakyti.

Port Said, Egiptas. — Sueso kanalu jau praplaukė šeši prekybiniai laivai su krovinių Izraeliui.

Teng apie 3-į pasaulinį karą

Maskva. — Sovietų spaudoje vis dar yra atsiliepimų apie V. Vokietijos kanclerio Helmut Schmidto viešėjimą Kinijoje, ir jie viena kita būdinesne smulkmena paskelbia savo skaitytojams. Vienam pranešime iš Pekino skaitome: "Kinijos vadovai vis dar panaudoja kiekvieną progą pareikšti savo kursą — kenkti tarptautinio įtempimo mažinimui, mažinti Sovietų Sąjungos taikinę politiką. Šiems tikslams buvo panaudotas ir priėmimas Pekine, sutinkant H. Schmidta. Teng Hsiao-ping savo kalboje pirmiausia suniekino socialistinių valstybių, ypač Sovietų Sąjungos, pastangas sukurti saugumo ir bendradarbiavimo ryšius su jungta valstybių bendruomene."

Teng Hsiao-ping

"Teng, samprotaudamas, kad trečias pasaulinis karas neišvengiamas, atvirai pareiškė, kad remiamas NATO ir paskatino jas dar labiau stiprinti ir nukreipti prieš socialistines šalis. Dar pažymėtina, kad kinų žinių agentūra Hsinhua išsčėnūravo tą kanclerio kalbos vietą ir jos neperdavė, kur buvo psakyta, jog Vakarių Vokietija rėmė iniciatyvą Europoje sudaryti pasitikėjimo ir įtempimo mažinimo atmosferą."

sisakys karingos Australijos darbo unijos.

Pirmieji pradėjo protestuoti Australijos uostų darbininkai ir paskelbė streiką. Unijų centras, jo prezidentas Bob Hawke, sakė, jog visai galimas dalykas, kad gatvėse prasidės ir smurtas. Prašė unijų narius susilaikyti nuo didesnių išsiskrimų. Prie parlamento rūmų susirinko būriai žmonių ir ėmė šaukti: "Mes norime Whitlamo".

Kitaip atsiliepė Australijos birža: pirmą dieną akcijos pakilo 17.32 punktus.

Fraser, kuris paskirtas laikinu premjeru, yra kitos nuomonės apie Australijos de jure pripažinimą sovietų įvykdytos Pabaltijo okupacijos. Mūsų atstovams yra pažadėjęs, jog jei jo partija sugrįš į valdžią, tą klausimą iš naujo persvarstys mums naudinga prasme. Amerikos lietuvių ekskursijos į Australiją metu Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Bronius Nainys ir vietiniai veikėjai su Fraseriu buvo susitikę ir išsiskėję.

ALRK Federacija į Amerikos vyskupus

Chicago. — A.L.R.K. Federacijos jaunimo reikalams skyrius, kuriam vadovauja Saulius Kuprys, paruošė apie 300 laišku, kurie, pirmininko dr. J. Meškauskio pasirašyti, buvo išsiuntinėti visoms Amerikos vyskupams ir katalikiškųjų laikraščių redaktoriams. Šiais laiškais vyskupai ir redaktoriai buvo supažindinti su dabartine padėtimi okupuotoje Lietuvoje. Prie laiško ir informacijos buvo pridėta ir knyga: "The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania".

Naftotiekis į Mažeikius

Mažeikiai. — Žiniomis iš ok. Lietuvos, naftotiekis, einas iš Rusijos, nuo Polocko į vakarus, jau pravažėjęs iki Latvijos, o kitais metais pasiekės ir Lietuvos teritoriją. Vamzdžiai bus nutiesti pro Biržus iki Mažeikių. Mažeikiuose įrengiamos didelės naftos perdirbimo rafinerijos. Visi darbai numatyti užbaigti 1977 metais. Tiesimo darbus atlieka viena lenkų firma.

Vancouveris, B. C. — Vakarišės Kanados paštininkai pritarė unijos paskelbtam streikui, ir streikas gali tęstis ilgai. Paštininkai reikalauja per penkerius metus pakelti atlyginimą 51 procentą, kai vyriausybė to negali padaryti.

Kalkuta. — Naujasis Bengalijos prezidentas Abu Mohamed Sayem pažadėjo laisvus rinkimus ir valdžią perduoti išrinktiems atstovams. Kada bus sinikimai nepasakė. Dar Sayem sakė, jog parlamentas bus paleistas, taip pat ir vyriausybė, o kraštą laikinai valdys karininkų taryba dekretais.

Vėjo palenktos pajūrio pušys Kuršių Nerioje

Audra nuskandino laivą

Sault Ste. Maria, Mich. — Superior ežere nuskendo geležies rūdų gabenas laivas Edmund Fitzgerald su visa įgula, nuo 30 iki 35 žmonių. Laivas buvo 729 pėdų ilgio, nuleistas į vandenį 1958. Laivo radijas buvo pranešęs, kad jie kovoja su audra, didelė, iki 25 pėdų bangom, ir vėjas siekia 85 mylių stiprumo. Paskutinis pranešimas buvo pirmaadienio vakare, 6:30 val. (Chicago laikas). Pakrančių apsaugą pasiuntė penkis laivus ir kelis lėktuvus skęstančio laivo ieškoti, ir buvo užtikta tik skeveldrų ir tuščių gelbėjimosi ratų.

Kai laivas skendo, vandens temperatūra buvo 49 laipsniai, o oro 41. Žmogus prie tokios temperatūros vandenį gali išgyventi tik 30 minučių.

Panaši audra 1966 Hurono ežere nuskandino kitą kasykloms priklausantį laivą Daniel J. Morrell, ir žuvo 28 žmonės.

Studija apie komunistų užkariavimus

"The Anatomy of Communist Take over" — tokiu pavadinimu Yale University Press neseniai išleido knygą. Ši gilių studijų knyga apie komunistų valdžios užgrobimą pradedama bendra istorine apžvalga, bolševikų revoliucija ir užkariavimu visų kraštų, kurie pateko į dabartinę sovietinę imperiją, įskaitant visą Rytų Europą, Šiaurės Korėją, Vietnamą ir kt.

Knygos redaktorius Thomas T. Hammond, Virginijos universiteto istorijos profesorius. Atskiros studijos parašytos įvairių mokslininkų. Apie Baltijos kraštus — Lietuvą, Latviją, Estiją ir Suomiją — rašo Edgar Tomson, Kiolio universiteto profesorius. Jo studija užima 14 puslapių. Visa knyga turi 664 psl., kaina 25 dol. kietais apdarais ir 5.95 dol. popieriaus viršelais. Adresas: Yale University Press, 92A Yale Station, New Haven, CT 06520. (E.)

Kinai Fordo nelaukia

Seoul. — Keyes Beech, "Chicago Daily News" korespondentas, iš Seulo rašo, kad blogesnio meto lankytis Kinijoje Fordas negalėjo pasirinkti. Kinijos pasipiktinimas Amerikos detente su Sovietų Sąjunga tebėra didelis, o paskutiniai kabineto narių atleidimai dar labiau supykdė kinus, ypač dėl Schlesingerio pašalinimo. Tas žmogus Pekine buvo labiausiai respectuojamas, kai kritikavo detentą. Prezidentas turėtų žinoti, kad jis nebus labai laukiamas svečias. Jie tai buvo parodę Kissingeriui, o Fordui pademonstruos dar labiau. Pačiu geriausiu atveju jo priėmimas bus man dagus ir korektiškas. Jeigu vizitas įvyks, tai bus sumenkinimas prezidento posto.

Kinai, nesvarbu kad šiandien komunistai, save tebe laiką pasaulio centre ir aukštesne tauta. Iš tos perspektyvos išeinant, Amerikos prezidento atvykimas jiems reikėtų dar vieno vakarietiško barbaro nusilenkimo dangiskajai karaliai, sako Beech.

New York. — "Time" magazinas rašo, kad anksčiau negu Fordas atleido Schlesingerį, Schlesingeris buvo prašytas pats atsisakyti, bet jis atsisakė, laukdamas, kad tai padarytų prezidentas.

Angolų, Katalikų misionierių bažnyčia ir mokykla

J. TAUTŲ REZOLIUCIJA PRIEŠ SIONIZMĄ

Gali netekti Amerikos pagalbos visi balsavusieji už

New York. — Į Jungtinių Tautų pilnatis nubalsavo rezoliuciją, jog sionizmas yra tas pats, ką ir rasizmas. Už rezoliuciją balsavo 72, prieš 35, susilaikė 32 ir 3 valstybės balsavime nedalyvavo. Nors toji rezoliucija įsakančios, ipareigojančios reikšmės ir neturi, bet jos priėmimas nepasileiks be pasekmių.

Tuo atsiliepė daug senatorių, kad reikia sulaukyti pinigų davimą Jungtinėms Tautoms ir tiems, kurie balsavo už rezoliuciją. Senatorius Jacksonas paminėjo, kad pirmoji eilė susilauks nemalonės Egiptas, balsavęs už. Kongrese yra paprašyta Egiptui suteikti 348 mil. dolerių, ir tu pinigų jis gali negauti. Kandidatas į prezidentus, siekias demokratų nominacijos kongresmanas Morris Udall (Arizona), sakė, kad reikės persvarstyti Kongrese, ar verta iš viso ką nors duoti Jungtinėms Tautoms. Amerikos ambasadorius JT Daniel Moynihan balsavimą pavadino negarbingu veiksmu: "Pasaulį pradeda šeiminkauti didžioji blygybė. Antisemitizmas jau sankcionuojamas tarptautiniu mastu".

Apie balsavimą atsiliepė ir JT gen. sekretorius Kurt Waldheimas, pirmą kartą komentuodamas rezultatus: "Toks neįprastas žingsnis padarytas akivaizdoje fakto, kad daugelis arabų neteko namų ir gyvena tremtinių sąlygomis. Problema galima išspręsti tik išsprendus arabų-izraelio ginčą".

Rezoliucijai priešinosi Europos Bendrosios rinkos valstybės, Skandinavija, įskaitant ir

Suomiją, balsavusių priešingai, nei jos didysis kaimynas, dalis Lotynų Amerikos valstybių, pusė Britų Bendruomenės narių. Už balsavo komunistiniai kraštai, išskyrus Rumuniją, Meksiką, Turkiją, Portugaliją, didesnę daugumą Afrikos valstybių.

Vakar buvo žinomas ir Fordo atsiliepimas. Apgailėstavo tokios rezoliucijos priėmimą, bet Amerika dėl to iš JT išeiti neturėtų. Sen. Ed. Kennedy pasmerkė balsavimą: "Tai išsivadėjimas principų, dėl kurių buvo sukurta Jungtinė Tautos".

Nutrūko Ugandos — Maskvos santykiai

Maskva. — Uganda liepė sovietams atsiimti savo ambasadorių ir kitą personalą, kai negavo atsakymo į savo ultimatumą. Sovietai taip pat apsisprendė nutraukti diplomatinis santykius "laikinai". Jie jaučiasi įžeisti, kad Idi Amin buvęs jiems nedėkingas.

Sovietai turės atsiimti apie 500 asmenų, diplomatų ir patarėjų. Sakoma, Uganda tyčia išprovokavo sovietus, nenorėdama mokėti skolų, milijonų dolerių už ginklus ir kitokią pagalbą.

Bangkokas. — Amerikietis dezerterys Vito Baker, komunistų išvytas iš Vietnamo, atsidūręs Tajuje sakė, kad pabėgėliai, grįžę atgal į Vietnamą, kentės badą ir gali mirti. Tokia buvo visuotinė opinija apie grįžtančius pabėgėlius pačiame Vietname.

NAUJA VALSTYBĖ — ANGOLA

Uganda. — Nuo vakar dienos Angola yra nepriklausoma valstybė. Portugalai ją valdė daugiau kaip 500 metų.

Tik kelioms valandoms praėjus po nepriklausomybės gavimo, Liaudies išlaisvinimo judėjimas, remiamas sovietų, paskelbė vienintelio krašto šeiminku. Tuo pačiu metu į sostinę įėjo ir du kiti partizanų junginiai, vienas remiamas kinų, kitas nuo nieko nepriklausomas. Vieni ir kiti įvairiose miesto dalyse Luandoje ir kituose miestuose iškėlė savo vėliavas ir paskelbė teises. "Mes esame karo stovy", vieni kitiems pareiškė.

Paskutiniai portugalų kareiviai aplėdo Angolą pirmaadienio vakarą, nelaukiamai vidurnakties, kada oficialiai baigėsi jų viešpatavimas. Tolimesnis angolių likimas priklausys nuo jų pačių sutarimo arba kovų.

Kinija — NATO "garbės narys"

Londonas. — Londono diplomatinuose sluoksniuose kartojamas vieno Europos diplomato išsireiškimas Pekine tą dieną, kai buvo atleistas Schlesingeris. Kinai buvo suruošę priėmimą sveikintųjų valstybių karo atstovams, kur buvo daug kalbama apie gynybos sekretoriaus atleidimą. Labiausiai tuo buvo nepatenkinti patys šeiminkai, tai vienas tų diplomatų svečių pasakė: "Iš visko atrodo, kad Kinija reikia pakelti NATO garbės nariu".

KALENDORIUS

Lapkričio 12: šv. Juozapas, šv. Sopata, Astikas, Nauma.
Lapkričio 13: šv. Stanislovas Kostka, šv. Pranciška, Narvydas, Grožilė.
Saulė teka 6:35, leidžias 4:34.

ORAS

Daugiausia saulėta, bet vėjuoja ir vėsu, apie 52 laipsniai.

SKAUTYBĖS KELIAS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ KŲ RAMOVĖ
Redaguoja skn. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, Illinois, 60629
Telefonas 476-7089

SKAUTŲ AIDO RANKOS KEIČIASI IR NESIKEIČIA

Praėjusį kartą šiame skyrelyje pasidalinome Chicago skautininkų vienetų sukaktuvių įspūdžiais. Tai gal ir nebuvo sąjunginio masto įvykis (nors čia susikoncentravę keletas šimtų žaliašlapių), bet galima spėti, kad ir kitų vietovių skautininkai gyvena panašiais rūpesčiais ir džiaugsmais, — visų jų tikslas dirbti liet. skautybės gerovei.

Kitas jau sąjunginės apimties ir mums visiems rūpimas dalykas yra skautiškoji spauda. Pasidalinti savos spaudos, o ypač Skautų Aido lūkesčius skatina bent dvi šio karto lapniai sutapusi, priežastys: lapkritis — gruodis yra Skautų Aido prenumeratų vajaus mėnesiai ir, antra, prieš keletą savaičių patirta, kad keičiasi šio oficialaus sąjungos organo redakcinės rankos. Sk. Aidas, 1970 metais iš Oakvillės atkeliavęs į Chicago, šiuo metu redaguojamas v. s. A. Namikienės, nuo ateinančio sausio keliai vairininkus: žurnalas vyr. redaktore pareigoms pakviesta v. s. S. Jelionienė. Per šeserius metus keitėsi taip pat redakcinės tautos sudėtis bei bendradarbių vėdai.

Nepasikeitę šiame tikrai nelegvame spaudos vėžime ir toliau lieka skautininkai Vladas Vijeikis ir Augustinas Orentas. Su s. A. Orentu Aido bendradarbiavome ketvirtą metų, o su v. s. V. Vijeikiu keliai subėgo jau labai seniai, — kai žaliomis Unrras kelnėmis atplaukėme į pažadėtą Amerikos žemę. Nuo pirmo karto, kada mudu linkminome Chicago lietuvių visuomenę dar iš namų atsivežtais skautiškais pokštais (broliis Vijeikis prieš lontoje "kartūnus", aš kažką deklamavau), mudu niekada neįsisiskyrėme.

Kas įdomiausia, keliai dažniausia susikirsdavo spaudos srityje: leidžiant Lituanicos tunto spaudinius, Brolijos veiklos propagandoje, Skautų Aido ir kitose nesibaigiančiose rašlavose. Šia proga verta priminti mažai kam žinomą faktą: broliis Vladas (knygelių, novelių, sk. literatūros ir eilės skautiškių dainų autorius) buvo bene pirmasis, išleides apie 1950 m. Chicago lietuvių visuomenės brošiūrėlę, kurią supažindintą su mūsų organizacijos veikla bei siekliais. Be spaudos, broliis Vladas judrus ir kitoje veikloje: rajono vadovas, VS, Tarybos — Pirmosios narys, Lituanicos tunto vadovo ir mecenato pareigose.

Nusišypsosite — kokios ten mecenato pareigos? O aš visai nejuokauju: šis postas, tur būt, vienintelis visoje sąjungoje, nors niekur ir neįrašytas: V. Vijeikis pats į jį kūrė! O įrašė jį Chicago lietuviški skautiški reikalai, kuriems Vladas niekada nebuvo abejingas.

Geriausiai žinau mūsų Aidą. Ar jums yra kada tekę užsukti Vijeikio spaustuvenę, kada ten ruošiamas Skautų Aidas?

Ant stalo "laužoni" puslapiai, aplink paskleistos nuotraukos ir piešiniai. Antai, viename lape šalia vabzdžių aprašymo — tuščias tarpas. Vlado ranka bėga šone kabandžia lentyna, pirštas duria į knygą ir tempia ją iš rikiuotės. Kažkokia angliška gyvulių enciklopedija. Greit surandamas ieškomasis gyvis, Vijeikis išdėsta jį ir klijuoja į Aido puslapį.

— Vlada, čia enciklopedija! — Taigi, bet dabar to vab-

džio reikia mūsų žurnalui! Kitą kartą, menu, reikėjo piešinio prie rašinio apie Baltiją. Jo nėra. Vladas griebia anglies pieštuką, ir už kelių minučių virš Baltijos bangų skleidžia sparnus žuvėdra, toluoje Klaidėdos molo siluetas...

Toks yra broliis Vijeikis — jis ne vien techn. redaktorius, bet ir laikraščio puošėjas. O kuris liet. žurnalas turi puošnesnius viršelius už mūsų? Tai irgi broliis Vijeikio šešerių metų dovana skautų spausdintam žodžiui.

Reikėtų šia proga priminti, jog jokia šio krašto liet. spauda neišsiverčia iš prenumeratų. Ir mūsų žurnalas gyvena tik todėl, kad jam talkina rėmėjai, o kėta šios tautos dalį atsveria v. s. V. Vijeikis, išleisdamas Sk. Aidą žemiausia įmanoma kaina. Savo trumpatėmis iškarpomis norėjau priminti vieną iš daugelio mūsų sąjungos nepavargstančių skautininkų, kurių vykdomi darbai, nors dideli bei svarbūs, kasdieniniame gyvenime nėra nei matomi, nei įvertinami.

Atėjo Skautų Aidas, puiku! Bet ar daug kas pagalvoja, kiek

V. s. Vladas Vijeikis, Skautų Aido tech. redaktorius.

darbo, rūpesčio ir širdies įdėta, kol jis skaitytoją pasiekia? V. Vijeikis yra vienas tų negirdimų ratelių, kurių dėka patinin-kas aplanko mus ir įmetą dėžutę naują, dar spaustuvės dažais kvepiantį numerį.

Linkime broliui Vladiui dar ilgai nepavargti ir vargti Skautų Aido puslapiuose! s. J. Tolušis

PASIKEIČIA SKAUTŲ AIDO REDAKCIJA

V. s. Alė Namikienė, daugelį metų Skautų Aido bendradarbė, kelerius metus jo redakcijos narė ir 1974 — 1975 m. jo vyr. redaktorė, šių pareigų atsisako.

LSS Tarybos Pirmija, formuluojama Skautų Aido leidėjas, Skautų Aido vyr. redaktore pakvieta taip pat kelerius metų jo redakcijos narę v. s. Sofiją Jelionienę, kuri susidarys ir visą redakcijos kolektyvą.

Skautų Aido administratorium ir toliau lieka s. Augustinas Orentas, techniškojo redaktoriaus gražiai Skautų Aidą puošias lieka v. s. Vladas Vijeikis, kurio spaustuovėje laikraštis ir spausdinamas.

LSS Taryba yra nutarusi, kad Skautų Aidas lankytų kiekvieną skautų šeimą ir jo prenumeratos mokestis būtų taip pat renkamasis ir su LSS nario mokestis.

— Bet Skautų Aidą labai palaiko geri platintojai įvairiose vietose.

Rytmetinei inspekcijai stovykloje pasirošusios sesės. Skiltininkė — Kristina Petersaitė. Nuotr. A. Grigaičio

ATLANTO RAJONO SUVAŽIAVIMAS

Atlanto rajono vadovų — vadovų rudeninis suvažiavimas įvykė š. m. lapkričio 1 d. Waterburyje, Conn. Dalyvavo Bostono, Worcesterio, Hartfordo, New Yorko, New Jersey, Waterbury ir k. vietovių atstovai, iš viso apie 50 asmenų.

Pirmoji suvažiavimo dalis — priešpirtinė vyko sesių ir brolių atskirai, kiekviena šaka savo reikalus aptarė savarankiškai. Antroji — po pietų buvo bendra: visi kartu svarstė bendruosius rajono reikalus.

Atitinkamus pranešimus padarė rajono vadovs s. B. Aleksandravičius, rajono vadeivė s. I. Jankauskienė, rajono vadeivė j. s. M. Manomaitis, v. s. A. Bobelis, v. s. A. Samušis, v. s. Č. Kiliulis ir kiti vadovai. Suvažiavime dalyvavo LSS Tarybos pirmininkas v. s. A. Saulaitis, pasveikinęs dalyvius, ir Brolijos vyriausias skautininkas v. s. P. Molis, padaręs ilgesnį pranešimą.

Kasmet rajonas suruošia didelę rajono stovyklą, kurioje iš įvairių vietovių dalyvauja apie 300-350 skautų-čių; taip pat pavasarį Putname ruošia vilkių ir paukštyčių saskrydį, vėliau Worcesterio sporto šventę (ateinantį pavasarį bus jau dvidešimtoji), įvairias šventes vietovėse ir k.

Užimota rajono mastu praversti skiltininkų lavinimo kursas, kuriems jau ir programa su visa kursų medžiaga esanti paruošta.

Rūpestingai peržiūrėti pasiklausiai įvykdyti darbai ir kruopščiai išnagrinėti numatyti įvykdyti užsimojimai.

Sesės ir broliai iš rajono vadeivų išdė (jie turi atskiras kases) naujai įsikūrusiam Liet. Skautybės Fondui paskyrė pirmąjį įnašą — po 100 dol.

V. s. A. Samušis į suvažiavimą atvežė ką tik išleista knygą Lietuviškoji Skautija ir ją išdailino platintojams, įdavė prenumeratoriams ir dar jos kiek pardavė (jau po 12 dol.) jos iš anksto neužsiprenumeravusiems.

B. J.

LIETUVISKOSIOS SKAUTYBĖS FONDAS

LSS Tarybai šią vasarą priėmus Lietuvos skautybės Fondo nuostatus, Tarybos Pirmija pradėjo konkrečius žingsnius tam fondui organizuoti.

Į fondo valdybą iš Pirmijos deleguota Tarybos vicepirmininkė ir išdininė v. s. F. Kurgonienė.

Ligi bus galutinai sudaryta fondo valdyba (įvairiais būdais iš 7 narių), Pirmija, išrinkusi jį nuolatiniu valdybos nariu, fondo reikalų vedėjų paskyrė v. s. Česlovą Kiliulį (51 Torrey Street, Dorchester, Mass. 02124, telef. 617-282-8797), kuris pagal Pirmijos nutarimus jau pradėjo atlikti reikalingus techniškus darbus fondui veikti.

V. s. Č. Kiliulis yra vienas iš iniciatorių tokių skautybės fondų įsteigti.

Rinkimams artėjant

Rodom kumštį po panosiais: Renkam organus naujuosius. Saukiam, reikiam, skundus rašom. Ir atsiprašyt nepramom.

Prie New Yorko ten Bobel's. Renkasi valdžion bobelės. Biuletėnį bando smulkinti. Ir gudrius vadus apmulkinti.

Bėdoje Regių Irena: Kaip sudėt visus į sceną. "Draugas" duoda pusę lapo, O tų norinčių per kapą.

Gudriai daro tik Vosylius. Be reklamų jojo skyrius. Deda tik raštus Bobelio. Ir rinkinio kromelio.

Broliis Česlovas Toronte Pasiruošęs eit į frontą: Sąjūdis jam išpuikėjęs — I profesorius išėjęs.

Ceslovas, apsigalvoki. Ir studentų nevanoki. Nes, jei Sąjūdis išjotų. Garbės Teismas bankrutuotų.

Kidolienė prie Atlanto Irgi seniams ima vanti. Sako: traukites iškelio. Ir nevarginkit Bobelio!

Mūs Albina medaliuota. Į Tarybą eis su šluota: Pasiraičiusi rankovės. Žada garbę gint ramovės.

Visus ima nusteibimas: Nėr Juodelio šiuos rinkimuos! Bronius kitur įsivėlė — Dabar šoka lenciūgelį.

Eidukienė lūpą kanda. Nusivylė ji komandom. Sako, kad komandos šleivos. Jeigu neina per vadeivas.

Broliui Alfonsui Samušui Atsidodo savi "šūšiai" — Siūlo jis su kitataučiais Pasikeisti savo plaučiais.

Eimantas — jis kanadietis. Tikras sąjungos partietis: Skautų Aidą organizuoja. Ir po "Eglutė" rikiuoja.

Kidolienė — kad ją smilgos — Mūs kadencijos per ilgos. Jeigu kas jas apdorotų. Niekas veiktos nerliotių.

Broliis Nedas baido kipšą. Bara vytiūs už šilpsa. El, jūs vyčiai, nekvaliokit. Nedo šilpsą atiduokit.

Tallat-Kelpša jau įprato: Griežia pinigais ir krato. O įgavus patyrimo, Vėl į valdžias noras ima.

Garbė brolių gins mūs Vladas. Senas jūrininkų vadovs. Gal, įgavęs naujo grunto, Jis išgelbės budžius tunto.

Nesuprantame Vijeikio, — Ką jis prieš rinkimus veiks? Turi spaustuovę ir štabą. O nutilęs kaip "kvaraba".

Karaliūniui didi bėda — Reikia rugtis prieš susiedą: Abu priemiesčius gyvena, Abu sąjūdžių plevėna.

Sąjūdžio Garbės ministras Bus jau Germanas (filistras). Jis raštingas — vedė Vyti, — Priešus jis mokes nuyti.

Seserijoj gaudžia ragas: Kandidatės — iš Chicago. Visuos tuntuos sumišimas — Ir iš kur tur vadžių imas?

Kur visus čia suminėsi — Nei atsimni, nei atspėsi! Kol vadų vardus susemsiu. Ir pavargsiu ir pasensiu.

Gera neiti į tribūnas — Pailsės dvasia ir kūnas. Lengviau kitus pavanoti — Prašome už tai paploti!

Broliis Žū

GERA NAUJIENA!

Ruošiamės Kalėdų - Naujų Metų kelionei į Lietuvą. Praleisite 7 dienas Lietuvoje.

SPECIALI SVENČIŲ KELIONĖ išvyksta iš J.A.V. ir Kanados.

1975 m. gruodžio 19 d. — grįžta 1976 m. sausio 3 d.

Maršrutas: 1 diena Leningrade, 5 dienas Vilniuje per Kalėdų šventes, gruod. 21-26 d. 5 dienas Rygoje (netoli nuo daugelio turistų mied. ty). 2 dienas Vilniuje, gruod. 31 — sausio 2 d. 1 diena Maskvoje.

Kelionės kaina iš New Yorko, Bostono ar Montrealio — \$898.00.

Dėl daugiau informacijų prašome kreiptis į

BALTIC - AMERICAN HOLIDAYS

ROBERT J. ELYN TRAVEL, INC.

501 Fifth Avenue (Suite 1605)

New York, N. Y. 10017 Tel. (212) — 687-0250

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252

RADIJO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS

DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJŲ APARATŲ

SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63RD ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-9300
Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates: \$25.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$23.00. Canada \$25.00. Foreign Countries — \$26.00.

	Chicago, Cook, Ill.	\$25.00	\$15.00	\$10.00	\$5.00
Kanadoje		25.00	15.00	10.00	5.00
Kitur		23.00	13.00	9.00	4.50
Užsienyje		26.00	16.00	10.50	6.50
Savaitinis		16.00	8.50	—	—

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeras nesijunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada skaitytojas yra užsimokėjęs.

- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

This publication is available in microfilm from:
XEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 Zeeb Road, Ann Arbor, Mich. 48106

Tel. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

2838 West 63rd Street
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirma ligitu pati susitarimą. Jei neatliepia, skambinti 274-8012

DR. VL. BLAZYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Ave.
Val: pirmad., antrad. ir ketvirtad. 6 iki 7:30 val. vakaro. Šeštad. nuo 1 iki 3 val. Pagal susitarimą.
Ofiso telef. WA 5-2670
Resid. tel. WILBROOK 5-3048

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 588-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val: pirm., ketv. 1 iki 6 popiet. antrad., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400
Val: pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penktad. 10-4, šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477. Rez. PR 6-6960

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nervų ir Emocinės Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 8-6873

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 8-2220

DR. JANINA JAKSEVIČIUS

JOKSA
VAIKŲ LIGOS
2636 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad., ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7378

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. V. JUCAS

489-4441 — LO 1-4605
Jei neatliepia 561-1070
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
Ofsai: 1002 No. Western Avenue
8214 No. Western Avenue
Valandos pagal susitarimą

Vid. telefonai 652-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-13 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

Tel. ofiso ir buto OLYMPIC 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienius. Šeštadieniais 12 ir 4 val. popiet.

Tel. Reliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

(Lietuvės gydytojas)
3925 West 59th Street
Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. Šeštad. 12-2 val. p. p. trečiad. užduktas.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet. Ofiso telef. RE 7-1168
Resid. telef. 239-2919.

Ofiso HE 4-1818, Rez. PR 6-9501

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-on ir Campbell Ave., kampas)
Val: pirmad., antrad., ketv. ir penkt. Nuo 3 iki 7 val. p. p. Tik susitarus

Tel. 778-6365

DR. VIDAS J. NEMICKAS

SIRDIES IR VIDAUS LIGOS
2454 W. 71 Street
Valandos pagal susitarimą

Tel. — 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofsai.
111 N. WABASH AVE.
4200 N. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLEČKAS

OPTOMETRISTAS
(Kalba lietuviškai)
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149.
Tikrina akis. Pritaiko akinus ir "contact lenses".

Val. pagal susitarimą. Užduktas treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, POSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet. ir ketv. nuo 5-7 vakare

Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5543

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso telef. RE 5-4410
Rezidencijos telef. GR 6-0617
Valandos: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 1 iki 3 val. popiet.

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos

PASTANGOS LEGALIZUOTI PLEŠIMUS

Po Stalino mirties nuo 1954 metų per istisus du dešimtmečius ryškesnis vienvaldis diktatorius Sovietuose kaip ir nebuvo iškiles. Berija, Bulganinas, Chruščiovas bandė tapti absoliučiais krašto valdovais, tačiau susilaukė nesėkmės. Pirmasis Stalino įpėdinis buvo nužudytas, kiti — pašalinti. Apsistota prie formulės, kad Sovietus valdo „kollektivinė valdžia“.

Tačiau gyvenimo praktika rodo, kad valdo tas, kas vadovauja komunistų partijai. Kitos labai svarbios institucijos — vyriausybė, kariuomenė, aukščiausioji taryba, pagaliau politinė policija MGB nėra taip labai reikšmingos, nes subordinuojasi partijai.

Taigi ir L. Brežnevui prasiplaužti į diktatorių nebuvo lengva. Jis turėjo nemažą nedraugų pačiose komunistų partijos viršūnėse ir visagalinčiame politiniame biure prezidiume jis ne pisa da surinkdavo jam reikalingą daugumą. Greta to, kurį jis rėmė, buvo jo mirtinų priešu ir tokių, kurie nebuvo jam aiškūs: „stovėjo ant tvoros“. Todėl nebuvo žinoma, už ką tam tikru momentu jie pasisakys. Taigi Brežnevas ilgą laiką turėjo valdžią dalytis su kitais, ypač su ministru tarybos pirmininku A. Kosyginu. Kurį laiką nebuvo aišku, kuris iš šių dviejų vadų pirmavo. Vėliau susiklostė valdžios penketukas ir dar vėliau trejetukas, kurį sudaro L. Brežnevas, A. Kosyginas, N. Podgornas. Tai buvo triumviratas, bet ne vienvaldis diktatūra.

Galutinai įsigalėti L. Brežnevui trukdė visa eilė nesėkmių. Pirmiausia jam nesisekė suniveluoti tautybes ir sukurti „sovietinę naciją“, kai jau beveik 60 metų nuo Sovietų valdžios įsigalėjimo sėjo ir kai visi Lenino numatyti „suartėjimo“ terminai praėjo. Brežnevo prestižą žudė didžiulė biurokratija, nesėkmingas pramonės įmonių kūrimas, planų neįsipildymas, amžinai besitęsianti būtiniausių reikmenų stoka, maži darbininkų ūdarbiai, butų trūkumas ir daugybė kitų negerovių, kurias vainikavo katastrofiška būklė žemės ūkyje, kolchozų — sochozų negalavimai. Pastaruoju metu prieita prie to, kad komunistų partijos žodžiais „aukščiausios žemės ūkio kultūros pasaulyje kraštas“ jau eilę metų periodiškai didžiausiais kiekiais perkasi grūdus ir kitus maisto produktus „supuvusiame kapitalistiniame pasaulyje“ ir „supelėjusioje Amerikoje“.

Pridėkime dar „ideologinę nesėkmę“ — nepasisekimą palaužti žmonių sielas paklusti režimui, plačiai išplitusį religinį judėjimą, prieš bolševikų režimą kovojančius rašytojus, disidentus, pagaliau nuolatinį nutolimą nuo pagrindinių žmogaus laisvių — gausis nepavydėtina valdančiojo padėis.

Tuo tarpu artimas XXV visos Sovietų Sąjungos komunistų partijos suvažiavimas. Nors tokie suvažiavimai yra ne kas kitas, kaip savotiškas farsas, nors suvažiavę atstovai ten nereiškia savo ar liaudies valios, o tik skaito jiems iš anksto partijos pareigūnų paruoštas kalbas ar jų klausosi, vis dėlto tokie suvažiavimai turi tam tikros įtakos ir krašto vidaus ir užsienio politikos kursą, nes tokie suvažiavimai turi „ką nors naują duoti“. Paprastai išskiriamai kai kurie nauji planai, pakeičiama dalis partinių ir administracinių funkcijų. Gali susidaryti pavojus ir pačioms viršūnėms, taigi ir L. Brežnevui, būti pakeistais kitais.

Kai krašto viduje yra nuolatinės nesėkmės ir čia labai sunku

ką nors naują išrasti, reikia duoti sovietinei liaudžiai kokių nors naujų laimėjimų užsienio politikos srityje.

Taigi jau eilę metų vyksta neatlaidi kova už pasaulinio karo metu pagrobtas žemes ir padarytus genocidinius veiksmus. Sovietinių bolševikų sąžinė nerami, nes nuoskaudų visa krūva, sąskaita labai didelė.

Taip pat Sovietų vadai turėjo slapta baimę, kad gali jiems prieiti atsiskaityti už II pasaulinio karo metu pagrobtas žemes ir padarytus genocidinius veiksmus. Sovietinių bolševikų sąžinė nerami, nes nuoskaudų visa krūva, sąskaita labai didelė.

Užtat nuo Chruščiovo laikų buvo puoselėta idėja kokių nors būdu „apgauti kapitalistus“. Momentas greitai nesiartinio, nes „kapitalistiniai kraštai“ taip pat buvo budrūs. Tačiau ilgai nuiši šis budrumas sumažėjo, o galutinai jis dingio š.m. rugpiūčio 1 d. 5:35 val. po p. Suomijos sostinėje Helsinkyje, kai buvo pasirašytas mums jau gerai žinomas dokumentas.

Sovietai, apgavę kapitalistinių kraštų vadus, kurį laiką tylėjo, lyg norėdami toliau migdyti jų budrumą. Tačiau, artėjant partijos XXV-ajam suvažiavimui, reikėjo savo laimėjimus iškelti ir jais pasididžiuoti. Taigi tik, palyginti, neseniai jų spauda atidengė šioje srityje propagandinę ugnį. Duoti reikiami nurodymai agitatoriams. Šiuo reikalu agitatoriai laikraštis „Laikas ir vyčiai“ (Nr. 17) rašo: „Aukso rai demis kovos už taiką metraštis bus įrašyta 1975 metų rugpiūčio pirmoji. Tą dieną 35 valstybių aukščiausieji vadovai pasirašė Baigiamąjį aktą. Šios didžios istorinės reikšmės dokumentas skelbia labai svarbius principus, kuriais pasitarime Helsinkyje dalyvavusios valstybės vadovais tarpusavio santykiuose. Tai taikaus sambūvio principai, už kuriuos kovoję V. Leninas, už kuriuos šiandien atkakliai ir kryptingai kovoja Tarybų Sąjungos komunistų partija, visa tarybinė liaudis.“

Toliau sovietinis propagandininkas, iškėlęs „genialaus vado“ L. Brežnevo vaidmenį šio dokumento pasirašyme, rašo: „Per visą šalį nuvilnijo banga mittingų, kuriuose darbo žmonės vieningai pritarė taikaus sambūvio principams ir bendradarbiavimui Europoje pasitarimo rezultatams“ ir išreiškė vilčių, kad virš visos Europos netrukus švies mums, lietuviams, gerai žinoma „saulė“, kaip ji buvo iš Maskvos parvežta 1941 metais.

„Švyturio“ (Nr. 17) politinis apžvalgininkas Gailius Alekna, pradėjęs rašinį žodžiais, kad „šio momento Europa (tiksliau Sovietai, b. kv.) ilgai laukė“, vertindamas Helsinkyio nutarimus pažymi, kad „tai taikaus sambūvio principai, už kuriuos kovoję V. Leninas, kuriuos Tarybų valdžia gina nuo pirmos savo egzistencijos dienos“. Bet Helsinkyio susitarimai esą tik pradžia: „Drg. L. Brežnevas toliau pažymėjo, kad tai, kas pasiekta, — ne riba. Reikia toliau žengti tomis kryptimis, kurias atvėrė pasitarimas“ (3 pusl.).

L. Brežnevas jau buvo politbiuro ir kitų Sovietų valdžios organų išgirtas. Jis turės kuo pasididžiuoti ir XXV-ame komunistų partijos suvažiavime — jo gudrybių sukuriant Helsinkyio dokumentą. Tai padės jam galutinai įsitvirtinti diktatoriaus poste. Tačiau mes giliai tikime, kad L. Brežnevo džiaugsmas nebus ilgalaikis, kaip ne amžina vergija, nes Helsinkyio deklaracija nėra tautų laisvės dokumentas, o tik nevykęs bandymas legalizuoti Sovietų plėšimus.

b. kv.

TAIKOS SAMBŪVIS IR REVOLIUCIJA

Sovietų taikos sambūvis yra priemonė siekti revoliucijos pasaulyje

GEDIMINAS GALVA

Nuo Europos valstybių nutarimų pasirašymo Helsinkyje tepraslinko vos trejetas mėnesių. Per tokį trumpą tarpą jau kai kas pasikeitė. Pastangos nutarimams įgyvendinti vyko labai sunkiai ir brąskant.

JAV ir Sovietai tebekalba apie taiką, taikųjį sambūvį, bet sparčiai ginkluojasi. Jų derybos dėl branduolinio strateginio nusiginklavimo įstrigo. Nežiūrint paruošiamųjų nutarimų Vladivostoke ir Helsinkyje vargu šiais metais minėtu reikalu bus pasiektas susitarimas. Komunistų partijos generalinio sekretoriaus L. Brežnevo kelionės į Washingtoną nėra ko laukti šiais metais. Ar ji įvyks ateinančiųjų metų pradžioje, tai klausimas, nes vasario mėn. šaukiamas Sovietų komunistų partijos 25-asis suvažiavimas, kuriame bus „renkami“ partijos vadovybė ir „svarstomi“ partinės ir valstybinės veiklos pagrindai.

Europos valstybių bendradarbiavimas nepagerėjo. Vakarų Europos saugumo reikalai kelia didelį susirūpinimą, ypač Šiaurinio Atlanto santarvės veiklai gerokai pakrikus. Jos politikai atvirai reiškia nusivylimą Helsinkyio nutarimais.

Taikos sambūvio šūkiai

Komunistinės revoliucijos Rusijoje 58-ioms metinėms komunistų partijos centro komiteto šūkiuose skatina europiečius įgyvendinti Helsinkyio nutarimus ir siekti skirtingų santvarkų taikos sambūvio. Šūkiai ragina stiprinti revoliucines jėgas, Cilel demokratų, Kipro nepriklausomybę, Portugalijos darbininkų klasę ir jos demokratinę santvarką. Nepamiršta glaudus Sovietų — arabų valstybių bendradarbiavimą, kolektyvinis saugumas Azijoje, ta-

čiau ne žodeliu neužsimintose JAV, Federalinė Vokietija ir ypač Prancūzija, kuriai praeityje negailėjo švelnių žodžių.

Šių šūkių prasmę paryškina užsienio reikalų ministeris A.A. Gromyko straipsnyje „Taikos programos įgyvendinimas“, paskelbtame rusiškame spalio mėn. „Kommuniste“. Jis atvirai nurodo, kad Sovietai sulaukė politinių laimėjimų tik panaudoję visų komunistinių kraštų sutelktinę karinę jėgą. O tie laimėjimai ryškūs pietryčių Azijoje, Portugalijoje ir Artimuosiuose Rytuose. Nesamone tvirtinti, jis teigia, kad JAV esančios visagalės. Jos nepajėgia laiduoti Izraelio nepriklausomybės, kol jis daro užpuolimus išsiplesti.

Vakaru Berlynas nepriklauso Federalinei Vokietijai, nors pastaroji stengėsi ten įsitvirtinti.

Sovietai stiprina savo saugumą, bendradarbiauja su Vakarų Europos saugumo reikalais kelia didelį susirūpinimą, ypač Šiaurinio Atlanto santarvės veiklai gerokai pakrikus. Jos politikai atvirai reiškia nusivylimą Helsinkyio nutarimais.

Streikai ir revoliucija

Partijos dienraštis „Pravda“ ir kita spauda protarpiais aptarė kapitalistinės santvarkos šio me to negalavimus. Minėtas dienraš tis spalio 19 d. laidoje aptarė 1905 m. bruzdėjimą, streikus, kurie dalimi pastūmėjo į 1917 m. revoliuciją. Straipsnio autorius N. Cerepininas daro išvadą: streikai, ūkinė kova dažnai pasizymi politiniais siekimais. Aptaręs Europos didžiųjų streikus, jis nurodo: „Ivairių kraštų, atskirų sričių, darbininkai sutartinai siekia kovojant politikinių tikslų, ta-

kovoja prieš tarptautinius monopolius, monopolinį kapitalizmą“.

Jei neišsiverčia be L. Brežnevo, taikaus sambūvio šalininko, skatinusio siekti tarptautinės revoliucijos: „Šiandien ypač reikia prisiminti Lenino šūkį išnaudoti visas priemones, visas susiklosčiusias sąlygas, kovoti ir pakeisti dabartines santvarkas“. N. Cerepininas, nurodęs didelę šios srities rusų patirtį, primena, kad darbininkų streikai ryškiai skatina revoliucinį vyksmą.

K. Zarodovas rugpiūčio 6 d. „Pravdoje“, taigi tik ką pasirašius Helsinkyje susitarimus, paryškino, kad taikings priemonės komunistams yra antraeilės. Tikrovės patirtis įrodžiusi, kad komunistai, siekdami revoliucijos, turi panaudoti visas priemones, imtinai ginklus.

Spaudimo stiprėjimas

Helsinkyio nutarimų net nepradėjus vykdyti, Sovietai jau pradėjo bent žodžiais politinį spaudimą. Sovietų ir Rytų Vokietijos draugystės, bendradarbiavimo ir savitarpio pagalbos sutarties, pasirašytos X. 7, 7 str. pasakyta: „Remiantis keturių valstybių 1971. IX. 3 susitarimu, šalys palaikys ir plės ryšius su Vakarų Berlynu, remiantis, kad jis nėra Vokietijos federalinės respublikos dalis ir nebus jos valdžioje“. Senas gincas vėl atnaujinamas labai griežtu pareiškimu.

Ypatingo dėmesio vertas L. Brežnevo ir Vietnamo delegacijos pirmininko Le Zuano X. 30 pareiškimas, liečiantis pasaulinę padėtį „Pasaulio raidai būdinga, kad nuolat didėja socialistinės santvarkos galia ir jos įtaka tarptautiniams įvykiams, nuolat stiprėja darbo žmonių kova kapitalistinėse šalyse ir plėtėja tautų tautinio išsivadavimo kovos užmojis. Šie trys galingi revoliuciniai srautai prisideda prie tolesnio bendrosios kapitalistinės sistemos krizės atėjimo. Visam įvygių santykiui pasaulyje keičiantis socializmo naudai, socialistinėms šalims atkakliai kovojant, žymiai nusilpnėto karo ir imperialistinės agresijos jėgos“.

Dėl Korėjos pareiškime pasakyta, kad abi valstybės taikui bū du reikia sujungti, o iš Pietų Korėjos atšaukti užsienio, t.y. JAV, kariuomenę.

Lyg pašaipai prezidentas G. Fordas 1975.XI.3 kalbėjo apie nepaprastą JAV laimėjimus užsienio politikoje ir reikė pasitikėjimą valstybės dept. sekretorium.

— Neturėti laiko dažniausiai reiškia neturėti noro.

Pop. Leonas XIII

HELSINKIADOS POLITIKOS KLAMPYNEJE

Susitarimas ar sutartis nieko nežada pavergtiesiems

JURGIS GLIAUDA

Vėl stebimės, kodėl gi į tokia spekuliaciją lindo supervalstybė JAV? Juk ir Japonija savo judria, multimiliardine ekonomika stipriai sujungta su Europos tvarka ir saugumu. Juk ir Pekino Kinija turi savų interesų, kad ir per jos glostomą Albaniją. O kur Viduržemio jūros Afrikos valstybių grandinė? Kodėl vien tik trisdėsimt dvi Europos valstybės (jų pusė liliptai) drąsiai švaistosi parašais ant „baigiamojo akto“ puslapių, o stambūs pasauliniai vienetai nebuvo nei kviešti, nei respektuoti. Juk Europos lokalizmo principas buvo atmetas, JAV ir Kanada dalyvaujant konferencijai, o Sovietų Sąjunga nėra specifinė europinė valstybė, nes ji eurazinis mišinys. Ar dėlto išsivėlė JAV, kad rėša NATO partinerystę? Dr. Kissingeris mėgna atsakyti į tą mįslę. „Time“ portalbyje valstybės sekretorius porina: „mūsų žmonės nori pasitikėti savo vyriausybe“. Tad čia surandame sąsąmką su Gromyko tendencijomis. Vienam ir kitam svarbu padaryti Helsinkyio saugumo ir partinės politikos įniagių. L. Brežnevas žengia su Helsinkyio „magna charta“ ir XXV-ajį partijos suvažiavimą, o JAV prezidentas gal svajoja įvėlti Helsinkyį 1976 metų savo rinkiminį šurmulį.

Ne tikrovės mintys

Dr. Kissingeris praplietė savo posaki: „Vakarų demokratijoms būtina gauti įsitikinimą, kad jos pačios kontroliuoja savo likimą“. Tas pareiškimas neatitinka realybės. Kodėl? Todėl, kad „baigiamasis aktas“ neturi garantijų, kaip saugoti idealistinę (tai yra retorinę) jo „kosmetiką“. „Baigiamasis aktas“ neturi garanto nei pavienio, nei kolektyvinio. Tokio pobūdžio sursašomęjį paktai visada grandinės pobūdžio: grandis saugoja visumą. „Baigiamasis aktas“ yra iškalbos šedevras ir tuo savo nepraktiškumu priemo Sovietų konstituciją, kuri išdailinta, bet nevykdoma. Rusų disidentų žurnalo „Posev“ korespondentas anglas David Floyd, Helsinkyio pasitarimus stebėjęs žurnalistas, vadina „baigiamąjį aktą“ taikos sutarties „erzacu“ — „apgaulingu pakaitalu“. Jis rašo: „Pasitarimai tapo renginiu, kurio atkakliai geidė sovietiniai vadovai, kad jie galėtų sukurti savo europinių užkariavimų teisėtumo iliuziją“.

Mums tenka galvoti, kad Helsinkyio preliudas buvo L. Brežnevo ir J. Fordo susitikimas prie Vladivostoko. Prie ikrų ir vėdkos ten susitiko, kaip juokavo komikas Bob Hope, supervalstybių vadai, kurių žmonės nerinko savo likimams vairuoti. Vladivos-

toko pasikalbėjimų siūzetas buvo branduolinių ginklų temos. Kalbėta apie pasaulinės pusiausvyros patovumą ir tos pusiausvyros nebuvimą.

Tada mūsų plačioji spauda ironizavo, kad Vladivostoko galėtų ir nebūti. JAV prezidentas baigias Nixono terminą, Sovietų vadai sulaukė pensininkų amžiaus. Tačiau tai buvo tuščios spekuliacijos. Vladivostokas, gal būti, yra reikšmingesnis už Helsinkyį: Vladivostoke JAV atsisakė gsdinimo savo branduoline galia. Ten JAV susikuklino, įžengė i detentės skerspūčius. Dr. Kissingeris apibūdino Vladivostoką „conceptual breakthrough“ terminu. Dėl to termino sukutmo žurnalistai laužė smegenis. Lingvistinė mįslė skambėjo slapčiausios diplomatijos tradicijose. Ir po to Helsinkyis buvo jau JAV kelionė į Kanosą.

Iškeista moralė

Dabar čia viskas atrodo idealistiniu pradų pametu renginiu. Technologinės formulės buvo iškeistos i tariamos moralės retoriką. O. nuolatinio Sov. Rusijos slinkimo i Vakarus ne neįsdrįsta pastebėti. Prisimename, kaip ir daugelis žurnalistų pamirėjo 1814 — 1815 metų spalvingąjį Vienos kongresą, kuris buvo su dviem veidais. Vienas jo veidas buvo Europos aristokratijos ir intelektualinio elito sambūvis, lydimas pramogų. Kitas veidas buvo negailingas teritorijų karpymas, dalinantis ne savo žemėmis. Tada labai daug laimėjo Rusijos imperija. Rusija gavo d. džia Lenkijos karalystės teritorijos dalį ir Suomiją, kurios sostinėje dabar vyko helsinkyadios spektaklis. Pažymėtina, kad Vienos kongresas nebuvo baigtas tradicinę taikos sutartimi, bet „baigiminiu aktu“ (L. E. tomas XXXIV), tačiau, praktiškai „baigiamasis Vienos kongreso aktas“, ilgų atkaklių pasitarimų išdava, yra taikos sutartis. Dėl dokumento pavadinimo tada galvos nesukta. Tarptautinių pasitarimų ir susitarimų išdava, dokumentiškai surašyta, yra sutartis.

Valdovai ir sutartys

Tada šitokį nusistatymą provokavo kongreso specifika. Kongreso dalyviai buvo monarchai ir jų susitarimas buvo įstatymas. Ne taip konstitucinėje JAV praktikoje. Taikos ar kitokių sutarčių JAV vyriausybė turi pateikti kongresui ratifikuoti. Ši „baigiamojo akto“ dokumentą, atrodo, ratifikuoti nebūtina.

Ginčai dėl dokumento specifičios daugur ejo ne esmės, bet kaizistikos takais. Taip buvo ir (Nukelta i 4 pusl.)

TRYŠ TARPSNIAI

JONAS JASKAUSKAS

15

— Vadinasi, jūs negalite man dovanoti...
— Aš sakiau ir dar galiu pakartoti, kad nepykstu. Bet pašalinti aną šešėlį aš negaliu.
— Sakykite, ką aš turėčiau daryti?
— Nieko, nes tai ne jūsų valioj. Kalti esam abu.
Aš, kad daviau progą klaidingai mane suprasti, jūs — klaidingai supratęs. Ir už tai abu esam nubausti. Šiuo atveju tik draugystės netekimu, bet yra ir didesnių bausmių. Tiesa, jūs daug daugiau nukentėjote, gal dalis kaltės turėtų ir man kristi.
— Jūs nekalta. Kaltas esu aš ir labai gailiuosi, kad taip atsitiko. Galiu prisiekti, kad daugiau taip nebepasikartos, tik prašau man atleisti.
— Tikiu, kad dabar kalbat nuosirdžiai, bet abejoju, ar savo pažadą ištesėsite. Mes esam iš skirtingų pasaulių. Kur jūs matote didelį malonumą, aš teregiu tik siaubą. Ar jūs pagalvojote, kas būtų atsitikę, jei tada iš jūsų automobilio nebūčiau pasprukusi?
Džimis užsimastė, o Janina tęsė toliau:
— Abu turime džiaugtis, kad viskas taip užsibaigė. Būtime būvę nubausti daug skaudžiau. Bent aš...
Janina atsistojo.
Džimis prislėgtu balsu paklausė:
— Ar jau žadi mane palikti?
— Manau, jau laikas. Juk turite ir daugiau lankytojų. Jei visi ilgai vargina...

— Ateina vienas kitas draugas, miss Dorgėy neužmiršta aplankyti, bet jūsų labiausiai laukiau. Labai prašau vėl kada aplankyti.

— Mes pakankamai išsikalbėjome ir vienas antrą gerai supratome. Ar nebus geriau, jei aš daugiau nesilankysiu? Miss Dorgėy jūsų sena draugė, jos apsilankymai turėtų būti daug reikšmingesni negu mano.

— Jeigu jūs nenorite, kad miss Dorgėy lankytųsi, aš galiu ją paprašyti ir ji nesilankys.

— Jūs ir vėl klaidingai mane supratote. Aš kaip tik noriu, kad miss Dorgėy dažniau lankytų. Jūs senai draugas. O aš tik dažytas paukštis, patekęs į svetimą lizdą.

— Jūs tam lizdui įnešėte daug šviesos.
— Bet nemokėjau giedoti, kaip ten būdama turėčiau. Todėl buvau priversta greit įjį palikti. Turiu džiaugtis, kad mano dažyti sparnai spėjo laiku mane iš ten išnešti.

— Jūs labai skaudžiai mane baudžiate.
— O kaip jūs mane būtumėt nubaudęs, jei...
Džimis nieko neatsakė. Janina pamojavo ranka ir išėjo iš kambario. Nusileidusi žemyn ji susitiko miss Dorgėy.

— Buvote pas Džimį? — paklausė miss Dorgėy.
— Aplankiau. Buvau žadėjusi.

— Kaip jums šiandien jis atrodo?
— Jis jau gerokai sveikesnis. Reikia manyti, kad greitai galės palikti ligoninę.

— Taip, bet be lazdy dar ilgai negalės vaikščioti, o gal ir visam laikui liks raišas.

— Ar yra toks pavojus?
— Daktaras sako, kad gali taip būti...
Atsisveikino. Janina išėjo iš ligoninės, o miss Dorgėy pakilo keltuvu į viršų.

Svarbiausias laikotarpis žmogaus gyvenime

— jo asmenybės išvystymas.

J. W. Goethe

Patyrusi nors ir ne taip jau skaudžią pamoką, Janina smarkiai reagoavo. Aną vakarą ir tas pasėkas, kurios galėjo joje sunaikinti žmogaus vertę ir pastūmėti į tokią būseną, iš kurios nebėra atgal kelio, prisimindavo su pasibaisėjimu. Nebuvusi ir anksčiau su žmonėmis labai atvira, jais pasitikinti, dabar dar daugiau savyje užsisklėdė. Jos ką tik susiformavęs jaunos mergaitės charakteris ir įgimtas savisaugos jausmas privertė dar daugiau susitraukti į save, kaip mimos augalą, kad svetima ranka nepaliestų gležnų žiedų.

Neturėdama artimo žmogaus atvirai ir nuosirdžiai sau rūpimais klausimais išsikalbėti pati savo protu ir pastangomis pradėjo daugiau stebėti gyvenimą su visomis jo gėrybėmis ir blogybėmis. Nuo vaikystės dienų būdama giliai religinga, katalikiškai auklėta šeimoj ir mokykloj, ji į gyvenimą žiūrėjo blaiviai, bet ne kritiškai, matydama jame tik gėrį, o visa kita atmesdama, tarsi jos visai neliestu ar net neegzistuojant. Po ano nelėto vakaro giliai įsitikino, kad blogis lyg šešėlis sekioja paskui kiekvieną žmogų, nepaisant jo noro ar pomėgių. Dažni atsitiktinimai ar įvykiai gali jį paliesti ar net sunaikinti prieš jo valią ir norą.

Galutinis atsipalaidavimas nuo Džimio po paskutinio susitikimo ligoninėj ir jos išsiskyrimo Janinai suteikė naujo ryžto ir naujų jėgų bei savimi pasitikėjimo.

(Bus daugiau)

Hartfordo Lietuvių moterų choras ir sol. dr. Iz. Olis atliks koncertinę programą dalį So. Bostono Lietuvių piliečių draugijos III a. auditorijoje lapkričio 23 d. Lietuvos kariuomenės šventės minėjimo metu. Pirmoje eilėje iš kairės: Leosė Krikščionaitienė, Zita Dresliuvienė, Aušra Sarpalėnė, choro vadovas muz. Jurgis Petkaitis, Gražina Pileikienė, Danguolė Banevičienė ir Sofija Olienė. Antroje eilėje: Frances Mazotas, Eugenija Sliogerienė, Jadvyga Petruskevičienė, Marija Maslauskienė, Zita Dapkienė, Ema Tijiūnienė, Bronė Žilienė, Angelė Gailiūnienė, Jean Kolosowski ir Gražina Aleksandravičienė. Nuotr. A. Jaro

BOSTONO ŽINIOS

ŽUVUSIEMS KOVOSE UŽ LIETUVOS LAISVĘ PRISIMINTI

Nežinomo kareivio kapas yra simbolis kiekvieno laisvės ir nepriklausomos valstybės. Prie jo tautos ypatingų švenčių metu valstybių prezidentai bei akredituoti pasiuntiniai su gilia pagarba deda gyvų gėlių vainikus, kaip padėką tiems vyrams, kurie žuvo savo tėvynės sargyboje.

Pirmo pasaulinio karo metu, kai ties Verdunu jau milijonus jaunų vyrų buvo žuvę, Prancūzijos ministras pirmininkas Georges Clemenceau lankė kovų lauką. Ir ten nelauktai iš apkasų pakilo pilkas prancūzas kareivis ir priėjęs prie Clemenceau įteikė jam, atsakingiausiajam už karo vedimą prancūzui, Verduno kaukės lietuvių žemę priskintų gėlių puokštę. 1929 m. Prancūzijoje buvo iškilmingai paskelbtas Clemenceau testamentas, kuriame buvo įrašytas Clemenceau prašymas: „Palaidokite mane bei iškilmiu, mano gimtame kaime ir įdėkite į grabą šalia manęs sudžiūvusių gėlių stagarėlių puokštę, kurią aš per karą, lankydamas frontą, gavau iš mūsų kareivio...“ (Draugas, 1972 m. lapkričio 25 d.) Mūsų tauta amžiu eigoje laisvės kovose sudėjo milžiniškas aukas, kad mes išliktume lietuviais ir kalbėtume savo protėvių kalba. Niekas šiandien pavergoje tėvų žemėje nedės gėlių vainiko prie okupanto išniekinto nežinomo kareivio kapo, niekas ten viešai nepuod gėlių pirmųjų savanorių ir karžygių partizanų kapų, užmištyje glūdinčių plačiuose Lietuvos miškuose. Dėl to mūsų, laisvę gyvenančių, pareiga juos atsiminti ir atiduoti pagarbą Kariuomenės šventės minėjimo metu. L.K.V.S. „Ramovė“, Bostono skyrius Lietuvos kariuomenės atkūrimo minėjimą ir žuvusiųjų pagerbimą rengia lapkričio 23 d. (sekm.) Lietuvių piliečių draugijos III a. salėje 3 val. p.p. Kalbės raišyt. St. Santvaras, o meninę programą atliks Hartfordo, Conn., moterų ansamblis, vedamas muz. Jurgio Petkaitis su solistu dr. Iz. Oliu. Čia išgarsimo naujų moterų choro dainų, solo partijų ir duetų, spalvingų tautinių rūbų žaisme. Pamaldos už žuvusius įvyks tą pačią dieną Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje 10 val. ryto, dalyvausiant organizacijoms su savo vėliavomis. Bostono ramovėnai visus maloniai kviečia gausiai dalyvauti minėjime.

J.V.Šudavas

PIRMIEJI LIETUVIAI BOSTONE

Pirmieji lietuviai Bostone, tokia tema vyko istoriko Algirdo Budreckio paskaita LB Kultūros klubo susirinkime lapkričio 1 d. Tarpautinio Instituto patalpose.

Susirinkimą pradėjo praeitų metų pirm. Ramūnas Kondrotas. Jam dar nepasisekė surasti naujo pirmi ninko, todėl esą dalyviai ir matą jo veidą. Tradiciniai, pirmi ninkas suranda ir pakviečia sekančioms metams pirmininką, o tas pakviečia kitus valdybos narius. Tačiau paskutiniaisiais metais lengva surasti naują pirmininką, nes žmonės išmoko kratytis darbu.

Prelegentas Algirdas Budreckis 1963 m. baigęs Rutgers universitetą įsigydamas magistro laipsnį, ir ten dėstęs nuo 1964 iki 1966 metų. Esąs veiklus įvairių lietuvių visuomeninių ir politinių organizacijų narys bei spaudos bendradarbis.

Prelegentas Budreckis kalbėjo, kad ieškojimas pirmųjų lietuvių Bostone nesąs lengvas. Kai kas ir seniau bandęs tą darbą. Kostas Jurgėla buvo suradęs du lietuvius ir juos savo išleistoje knygoje minėjęs. Tačiau betyrinėjęs pasirodė, kad vienas jų esąs skotas, o kitas olandas ar vengras. Gal pirmasis lietuvis yra Miklaševičius Feliksas, nors ir jis kilęs ne iš centrinės Lietuvos. Apie jį esą daugiausia medžiagos. Jis čia net įsigijęs laivą ir jį pavadinęs „Prince Radvil“. Toliau prelegentas davė eilę pavyzdžių, kurios randamos amerikiečių knygose. Kalbėjo apie lietuvių laikraščius Bostone, apie įvairias organizacijas ir draugijas, apie parapiją ir jos įkūrimą. Ją steigiant buvo sukurta daug kliūčių. Tačiau esą maža lietuviškų raštų apie gyvenimą Bostone. Kun. Žilinskas buvęs pirmasis, kuris pradėjęs daugiau rašyti apie Bostono lietuvių ir tautinius klausimus jis rūpinosi. Vėliau buv. Keleivio laikraščio leidėjas ir redaktorius Stasys Michelsonas rašęs, bet daugiausia apie socialistų veiklą.

Tačiau Bostonas buvęs raštinga lietuvių kolonija ir jį veikla spinduliuojusi visai Amerikos lietuvių veiklai. Minėjo net Massachusetts seimelio atstovą Lietuvos žydą, kuris labai dirbęs Lietuvai. Jis pravedęs Mass. seimely rezoliuciją, reikalaujančią, kad Amerikos vyriausybė pripažintų Lietuvą de jure.

Kai esą senieji veikėjai vis retėja, o jų žinoma lietuvių veikla neužrašoma, tada yra didelis nuostolis lietuvių istorijai. Paskaita buvo įdomi. O po jos vyko tradicinės vaišės.

IS MOTERŲ KLUBO VEIKLOS

Lietuvių Moterų federacijos Bostono klubo susirinkimas įvyko lapkričio 1 d. Atsilankė gražūs būrys moterų. Susirinkimą pradėjo ir pravedė pirm. Aleksandra Moriarty, o sekretoriavo Irena Manomaitienė.

Pirmininkė pabrėžė, kad moterys dirba ir gali labai daug nuveikti. Kalbėjo apie įvykusį Fede-

racijos suvažiavimą New Yorke, kuriame ji ir Vakauzėnė atstovavusios Bostoną. Pasidžiaugė centro valdybos veikla ir kitais jų atliktais darbais. Siūlė moterims kovoti už moterų teises ir būti tikromis ir kultūringomis moterimis. Reikia esą nusikratyti tų purvų ir tos nešvaros, kuri gaubianti šių dienų moteris. Moteris esanti grožio ir gėrio simbolis, o ne purvinų skarmalų ir kelnų. Siūlė moterims ruošti Naujų Metų sutikimą. Gal bus kontaktuojamos kai kurios organizacijos ruošti kartu. Gavusi iš Tarpautinio Instituto pakvietimą dalyvauti jų rengiamam Bicenčiūniam, kuris įvyks lapkričio 22-23 d. Hynes auditorijoje. Esą reikia tam ruoštis, nes labai mažai laiko esą. Kalbėjo apie vasario ar kovo mėnesį įvyksiantį tradicinį Tarpautinio Instituto balių, kuriame klubas, kaip ir kas metai, dalyvaus. Užsiminė, kad ir lietuvių vyrai nebegarbi moterų ir net ypatingomis progomis. Kaip pavyzdį paėmė Simeon Kudirkos sutikimą New Bedford praeitais metais. Klubas narės buvusios apsigyvenusios gražios rūbais. Amerikiečiai jas fotografavę ir klausinėję apie tuos drabužius. Tačiau i miesto mero paruoštą platformą Simeon Kudirkos sutikimui sugužėję kai kurie lietuviai vyrai, palikdami tas tautiniais rūbais apsigyvenusios moteris toli už estrados.

Klubas išd. Magdalena Lendraitienė parodė kaip gražiai galima supakuoti ir surišti dovanų pakietėlius. Paul Moriarty, pirmininkės vyras, parodė praeitos vasaros maldininkų kelionės po Europą jų susuktą filmą. Visos moterys vaišino jų gražiai ir skaniai paruoštomis vaišėmis. Į šį susirinkimą buvo kviečiami ir svečiai.

MIRĖ ANTANAS IVAS

Antanas Ivas (Ivaškevičius) mirė lapkričio 3 d. Buvo gimęs 1886 rugsėjo 3 d. Tryškiuose, Šiaulių apskrityje. Antanas Ivas buvo įdomi ir veikli asmenybė. Į Ameriką atvyko 1905 m. 1911 m. baigė aukštesniąją mokyklą. Toliau mokėsi religijos filosofiją, istoriją, psichologiją. Jau 1911 metais atidavė savo ausravęs pirmo - pardavimo įstaigą. 1919 - 1928 m. buvo Baltic State Financial Corp. banko pirmininku. Aktyviai dalyvavo visoje eilėje lietuvių organizacijų dirbdamas ir jų valdybose. Skaitė paskaitas daugelyje lietuvių kolonijų. Bostone pirmininkavo Nuteriotos Lietuvos draugų komitetui, rinkusiam Lietuvai aukas ir platinusiam Lietuvos bonus. Jo rūpesčiu Bostone sušauktas mitingas protestui prieš Lenkiją dėl Vilniaus užgrobinio, kuriame dalyvavo per 20,000 žmonių. 1922 m. atvykęs į Lietuvą aktyviai dalyvavo Klaipėdos išlaisvinimo suklime, lankė-

HELSINKIADOS KLAMPYNĖSE

(Atkelta iš 3 pusl.)

mūsų spaudoje nugirsti balsai. Jeigu „baigiamasis aktas“ yra sutartis — Pabaltijo reikalai išduoti, neginami. Jei „baigiamasis aktas“ nėra tradicinė tarpvalstybinė sutartis — Pabaltijo reikalai nėra išduoti. Kaip matėme, dr. Kissingeris asmeniškai ginčija bet kokius Sov. Rusijos laimėjimus drumstame pasitarimų vandenyje, bet nepajėgia pasakyti, ką laimėjo JAV. Bet neįmanoma tikėti, kad Helsinkis būtų tikrai „Much Ado About Nothing“. Dr. Kissingerio Helsinkis aiškinimas taip virtuoziskai suderintas su jo vladivostokine „conceptual breakthrough“ mįsle, slaptos diplomatinės lingvistikos.

Argi „baigiamasis aktas“ gimė dėl karšto noro pasauliui deklaruoti savo geresnį norus (kuriais pragaras grįstas)? Argi jau tikrai santykiai tarp valstybių pasikeitė į tokią idealistinę sąvoką, kad nereikia sutartyse konkretumų, ir viskas vyksta antikinų graikiškų akademijų palaimoje? Visai ne taip! Visko, o visko, mes dar nežinome.

„Baigiamasis aktas“ visada bus nuomonių susumavimas, išvada balansas ir ekstraktas prezidentacijai. Jeigu čia nėra atskirų nuomonių, pasitarimų baigmės aktas tampa „modus vivendi“ ir „modus operandi“ instrukcija, dargi įsakymu. Šis „baigiamasis aktas“ tekste dažnai vadinamas „deklaracija“, bet ta deklaracija priartėja iki precizijos, kuri būdinga tarptautinėms sutartims. Pridėto prie „akto“ „dokumento“ par. 1-me nusakytos pareigos. Kariuomenės manevrų metu preciziškai nustatyta, kaip elgtis. Reikia pranešti pratybų dalyvių skaičių, ginklų rūšis, atstumus nuo sienų, kvietiti stebėtojus ir t. t. Visa tai išėina iš „deklaracijos“ sąvokos ribų. Tai susitarimas yra santykių nustatymas („Dabartinės Lietuvių kalbos žodynas“), o sutartis yra sutarimasis aktas. Šis priedas, „dokumento“ titulu priektertas prie „baigiamojo akto“, turi visus „sutarities“ privalumus. Tačiau ir šis „dokumentas“ nepavadinintas „sutarimi“.

Gaunamas įspūdis, kad čia vyksta kažin koks žaidimas sąvokomis, senos sąvokos atmetos, o naujų nesugebėta atrasti. Kaip pavadinsi, nepagadinsi. Visas „baigiamasis aktas“ primena krūmokšniais apžėlusį pelkėtą plotą. Galime net susimūšti, kaip tokią vietą vadinti: raistu ar klampyne. Tačiau kiekvienas sutiks, tai yra vietas, kur vėlai savo vaikus peri.

si po krašta su paskaitomis ir parėmė Klaipėdos gelbėjimo komitetą auka, to laiko vokiečių valiuota du milijonai markių. Jo Real estate įstaigoje Bostone visa eilė naujų ateivių dirbo ir vėliau, kiti net savo įstaigas atidarė.

Maloniai jums patarnaus „ALRON“ CORP. Auto Body Shop

Atliekame visus karosierijos darbus. 2818 W. 48th St., Chicago, Ill. (Arti California Av.) Tel. 847-5322 Kalbame lietuviškai

„LIETUVOS ATSIMINIMAI“

Radijo Vaidas jau 20 metų tarnauja New Jersey, New York, ir Connecticut lietuviams! Kas šėdadienį, nuo 4 iki 5 val. p. p. 18 WEVD Stoties New York (1350 kil., AM ir 97.9 meg. FM). Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas Mountaineer, N. J. 07092 Tel. 232-5548 (code 301) Kviečiame taip pat klausytis — Lietuvių kultūrinio Vaidų anglių kalba, 18 Beton Hall Universiteto radio stoties (New Jersey WBOU (89.5 meg. FM) Pirmaid, 7:30-8:30 v. v. (Vadovauja prof. J. Stukas)

CLASSIFIED GUIDE	
MISCELLANEOUS MARIJA NOREIKIENE VYTAUTAS ZUKAUSKAS SIUNTINIAI I LIETUVĄ Geros rūšies prekės, sertifikatai Automobilai, televizijos, kiti gaminiai 2608 W. 69th St., Chicago Ill. 60629 TEL. — WA 5-2787	ISNUOMOJAMA — FOR RENT Modern 2-bedroom apt. Free cooking and heating gas. Adults. No pets. References Vic. 56th & Oakley. WA 5-4184 or 922-6888
STATOME NAUJUS NAMUS — ir — atliekame įvairius pataisymus PETRAUSKAS & COMPANY GENERAL CONTRACTORS Skambinti po 6-os val. vak. TEL. — 847-7564	HELP WANTED — MOTERYS Housekeeper wanted To live in. Own room and bath. 472-4107
NAMŲ APSILDYMAS Taisau gerus ir blogus namus po- čius. Pigiai išvalau tapetų, plytelių ir perdurū dūmų, įdėtu vandens šildytuvus. Kreiptis — A. BANYNS — 447-3806	HELP WANTED — VYRAI JANITOR Married man desired for beautiful 44-unit apartment building Northside on the lake. Automatic gas heat, gar- bage chutes. Seeking man experienced in main- tenance, renting and dealing with ten- ants. Excellent salary incl. free apartment. CALL 251-9328
FRANK ZAPOLIS 3208 1/2 West 95th Street Chicago, Illinois Tel. GA 4-8654 Įvairių prekių pasirinkimas, moto- ciklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILAI COSMOS PARCELS EXPRESS SIUNTINIAI I LIETUVĄ 2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629. 3333 So. Halsted Chicago, Ill. 60608. Tel. WA 5-2737, 254-3320. V. Valantinas	MISCELLANEOUS MOVING Taupykit pinigų Sankute TRANS - AMERICAN 7540 So. Western Avenue Apraustas perkraustymas TEL. — 434-1010
VALOME KILIMUS IR BALDUS Plaukame ir vaskuojame visų rūšių grindis. J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168	REAL ESTATE Angliškas Cape Cod namas vienai Seimai gyventi. Labai geram stovyje. Apie 28 metų senumo. Marquette pke. \$25,500. Tel. 463-7831
SIUNTINIAI I LIETUVĄ ir kitus kraštus NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980	M.A. SIMKUS REAL ESTATE NOTARY PUBLIC INCOME TAX SERVICE 4250 S. Maplewood, tel. 254-7450 Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINŲ ĮSIVYVIMAI, aldomi PILIETYS PRAŠYMAI ir kitoki blaškai
TELEVIZIJOS Spalvotos ir paprastos Radijai Stereo ir oro vėsintuvai Pardavimas ir taisymas MIGLINAS TV 2346 W. 69th St. — Tel. 776-1486	ŠIMAITIS, REALTY 2951 W. 63rd St., 436-7878
MOVING GERENAS perkausto baldus ir ki- tus daiktus. Ir iš toli miesto leidi- mai ir pilna apdara. TELEF. — WA 5-8063	BUD'S REAL ESTATE PIRSKIT — PARDUOSIT — NUOMOSIT ĮVAIRŲS DRAUDIMAI Maloniai jums patarnaus BALYS BUDRAITIS 4369 Archer Ave., 254-5551 Lemonte, 135th & Archer Ave. Tel. — 257-5861
NAMŲ REMONTAS PRIEIMAMA KAINA Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves ir naujas lubas. Įrengiu kambarius, rūg. Dažau. Zigmars, tel. 778-0838 po 6 v. v.	Mums Gerai Karu 6 kamb. 12 metų modernus mūras, be to, įrengta virtuvė ir kambarys beismėnt. Naujas garasas. Artl par- ko ir California Ave. Greit galite už- imti. \$23,900. 2 butų medinis, 2 auto garasas — reikia specialisto rankų pataisymui. Marquette Parke. \$13,000. Modernus 4 butų mūras. 2 auto mūro garasas. Atskirti nauji šildymai. Contr. air conditioning. Artl Maria High. \$45,000. 1 1/2 aukšto 2-ju butų, 19 metų mū- ras. 2 auto garasas. Kambarys san- sam beismėnt su patogumais. Pušų medžio porėtus. \$22,000. 2 butai — 19 metų mūras ir mūro garasas. Nauji atskirti šildymai, air conditioning, karpiniai įrengtas beis- mėsntas. Per mėnesį gaunama viena buta. Artl parko \$35,700. 8 butų mūras. Naujas gazu šildy- mas. Nauja elektra. Alumin. langai. \$15,000 pajamų metams. Artl mūsų \$71,700.
REMBURAN TUCKPOINTING REMBURTOJAME MŪRĄ NEMOKAMAI APSKAIČIUOJAME Tel. — 776-0398 — 841-7579 HARRY ZILINSKI, savininkas	NAUJIEJI 1976 KALENDORIAI Ateinančių naujų metų kalen- doriai bus greitai siunčiami vi- siems DRAUGO skaitytojams. Jei kai kurie norėtų dar daugiau kalendorių, prašome užėti į ad- ministraciją ar prašyti per paš- tą. Kaina 50 centų asmeniškai pasimant ir 75 centai, jei per paštą prašysite. Rašykite: DRAUGAS 4545 W. 63rd Street Chicago, Ill. 60629.
DOMAS ZUKAUSKAS 4444 So. Western Ave. Chicago, Ill. 60609 Tel. VI 7-3447.	VALDIS REAL ESTATE 2623 W. 71st St., tel. RE 7-7200
APSIMOKA skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas li- etuvių dienraštis. Gali skelbtis kai- nos visiems prieinamos.	BUTŲ NUOMAVIMAS Namų pirkimas — Pardavimas — Valdymas Draudimai — Income Tax Notariatas — Vertimai BELL REALTY J. BAČEVIČIUS 6453 S. Kedzie Ave. — 778-2233
A. VILIMAS MOVING Apraustas perkraustymas Įvairių atstatymų 823 WEST 94th PLACE Tel. — FRONTIER 6-1863	Perskaityt "Drauga", duokite ji kitiems pasiskaityti.

Dalis svečių, dalyvavusių dainos ir žodžio išraiškos po pietėse Jaunimo centre, lapkričio 2 d.
Nuotr. V. Račkausko

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

DARBĄ PRADĖJUS

"Rodos dar taip neseniai buvome susirinkę aptarti mokinių išleistuvių, o dabar susirinkome jau pradėję naujus mokslo metus, kad mokytojai arčiau pabendrautų su tėvų komiteto ir komiteto nariai su mokytojais". Kalbėjo Albina Ramanauskienė Kr. Donelaičio mokyklų tėvų komiteto pirmininkė.

Kr. Donelaičio mokyklos sudarė visą eilę tradicijų, nes praėjusiais metais atžymėjo penkiolikos metų veiklos sukaktį. Tradicijos yra naudingi įnašai mokyklų gyvenimui, o viena iš jų yra rudeninis mokytojų ir tėvų komiteto narių bendras reikalų aptarimas ir pabendravimas. Tokiam pasitarimui ir pabendravimui ir buvo susirinkę Kr. Donelaičio mokyklų mokytojai ir tėvų komiteto nariai pirmininkės A. Ramanauskienės namuose, tėvų komiteto sukvietė.

Pirmininkė supažindino su tėvų k-to nariais. Šiais mokslo metais Kr. Donelaičio mokyklų tėvų k-to sudaro: Albina Ramanauskienė (pirm.), Algirdas Putrius, Antanas Jarūnas, Jadviga Šliažienė, Zita Deveikienė, Edvardas Eringis, Vida Meiluvienė, Regina Smolinskienė, Gražina Sturonienė ir Aleksas Pocius. Kai kurie k-to nariai, įskaitant ir pirmininkę, komitete dirba antri ir treči metais.

Jų yra 35

Šiais mokslo metais Kr. Donelaičio mokyklose mokinių skaičius šiek tiek sumažėjo, nes praėjusiais metais aukštesniąją mokyklą baigė net 49. Sunku buvo tikėtis, kad toks skaičius mokyklą papildytų. Šiais mokslo metais abiejose Kr. Donelaičio mokyklose mokinių yra 330. Tokiam mokinių skaičiui mokyti reikia ir pakankamai mokytojų.

"Džiaugiuosi, kad susirinko toks gražus būrys mokinių, galime visi pasididžiuoti tėvų pasišventimu kiekvieną mokslo metų šeštadienį vaikus į lietuvišką mokyklą vežant, bet kartu galiu pasidžiaugti, kad turime pakankamai mokytojų, kurie taip pat ryžtasi aukoti šeštadienius lietuviškos išlaikymo konkrečiam darbui. Su akordeonistais ir pagalbinais mokytojais abiejose mokyklose dirbs 35". Kalbėjo mokyklų direktorius Julius Širka. Prieš suminėdamas mokytojų pavardes J. Širka pasidžiaugė darniu ir sklandžiu k-to ir mokyklų vadovybės bendradarbiavimu ir tuo pačiu siekimu, kad vaikai mokytųsi lietuviškai, kad būtų išlaikoma mokyklose drausmė ir, apamai, kad sutartinas darbas yra našus ir naudingas visai tautai.

Po to direktorius J. Širka išvardino mokyklose dirbančius mokytojus. Kun. Antanas Nockūnas (kapelionas), Laima Placaitė, Marija Placienė, Ina Stravinskaitė, Gražina Valavičiūtė, Mirta Šerepaitė, Loreta Grybauskaitė, Ona Jagėlienė, Irena Bukaveckaitė, Nijolė Čepienė,

Asta Ramanauskaitė ir Rūta Kleinaitytė. Tai pradinės mokyklos mokytojos. Dalis jų prieš kelerius metus baigė Kr. Donelaičio aukštesniąją mokyklą.

Aukštesniojoje mokykloje dirba še mokytojai: Jonas Bagdonas, Stefa Burokienė, Bronė Stravinskienė, Danutė Bindokienė, Regina Kučienė, Jonas Jasaitis, Vytautas Gutauskas ir Irena Smiellauskienė.

Pagalbiniais mokytojais yra: Irena Šerelienė, Birutė Vindašienė, Virgilijus Krapauskas, Albertas Paulikaitis, Kazys Skaisgirys, Gintaras Aukštuolis, Kristina Bukaveckaitė, Karolina Kubilienė, Ramunė Kubiliūtė, Vita Musonytė, Violeta Atkinson ir Milda Kupcikevičiūtė. Akordeonistai: Ina Končiūtė ir Edvardas Gudonis.

Didysis rūpestis

Taip jau yra, kad prieš prasidedant mokslo metams rūpinamasi, ar susirinko pakankamai mokinių, o mokiniams susirinkus rūpinamasi, ar pasiseks išsilaikyti. Išsilaikymo klausimas Kr. Donelaičio m-loms nenaujiena, tačiau visada išsprendžiama taip, kad mokyklos pradėjo šešioliktuosius darbo metus su gražiu mokinių skaičiumi.

Bendrame pokalbyje tėvų komiteto nariai ir mokytojai palietė ir išsilaikymo klausimą ir jį sprendžia bendromis pastangomis. Mokyklų išlaikymui finansinį pagrindą sudaro moksleivinių, bet reikia ir kitų pajamų galams su galais sudurti. Tam reikalingi be dovanų skirstymo, kalėdinių šiaudinių eglutės papuošti pardavinėjimo, mokyklos surengia du parengimus. Tai rudenį balių ir pavasarį mokslo metų užbaigimo šventę. Baliaus įvyks lapkričio 8 dieną ir visi mokyklų rėmėjai kviečiami atsilankyti ir pabendrauti vieni su kitais ir mokyklų rėmėjais. Bus įdomi programa, o mokykloms parama tikrai reikalinga. Laisvajame pasaulyje nedaug surasime lietuviškų mokyklų, nors ir šeštadieninių, kuriose būtų sutelkta virš trijų šimtų lietuvių, todėl verta jų išlaikymu rūpintis.

Mokslo metai prasidėjo, kiek-

RUDENYS IR PAVASARIAI arba UŽPLYNIŲ PULTINEVIČIUS NAMIE IR SVETUR I dalis

Kun. Stasys Yla paskaito šią knygą kasdien, kiekviename jos epizode rasdama labai didelio pasigėrėjimo.

Kazys Bradūnas laiko šią knygą vienu išskirtiniausių kūrinių išsivijo charakterių ir kalbos grožio požiūriu.

Ji yra Lietuviškos Knygos Klubo leidiny, gaunamas su modernišku dailininko V. Virkaiu aplauku.

Jos kaina 6 dol.

Perskaitytą "Draugą", duos kitiems pasiskaityti.

vieną šeštadienį netoli 69 ir Fairfield gatvių susirenka automobilių virtinė, kaimynai jau prie tokio įvykio priprato, valdiškos Francis McKay mokyklos patalpose suskamba lietuvių kalba — Kr. Donelaičio mokyklos darbą pradėjo.

SKAUTAI

(Atkelta iš 2 pusl.)

Aušros Vartų, Kernavės ir Nerijos tunto sesės ir 91 Lituanicos tunto brolis. Svečiais dalyvavo daug vadovų-vių ir gausus būrys tėvų ir svečių.

Jaun. skautų-čių aikštėje vyko mazgų rišimo estafetė, žaidimai su pupomis, lenktynės su kaladėlėmis, žaidimas su buteliais ir karštos kvadrato rungtynės.

Skautų-čių aikštėje — kengūrų rungtynės, skilčių grandinės lenktynės, laiškanėsių estafetė su klūtimis ir tuntų tinklinio komandų varžybos.

Visuose žaidimuose ir varžybose reikėsi jautnatviškas užsidesimas laimėti. Štai varžybų daviniai:

Jaun. skautų-čių aikštėje: mazgų rišimas: I v. — komanda 7, Vytauto dr-vė. II v. — kom. 8, Kudirkos draugovė. Pupų mėtymas: I v. kom. 6, Basanavičiaus dr-vė, II v. kom. 7, Vytauto dr-vė. Bėgimas su kaladėlėmis: I v. — kom. 1, Kernavė ir kom. 8, Kudirkos dr-vė, II v. kom. 2, Aušros Vartai. Žaidimas su buteliais: I v. — kom. 9, Gedimino dr-vė, II v. — kom. 1, Kernavė. Kvadratas: berniukai — kom. 9 — Gedimino dr-vė, mergaitės — kom. 1, Kernavė. Skautų-čių aikštėje: kengūrų lenktynės: brolių — I v., Šarauskos dr-vė, II v., Algimanto laivas. Sesių — I v., Nidos laivas — Nerijos tunt., II v., Zivilės dr-vė, Kernavės tunt.

Grandinės lenktynės: I v. Mirgos dr-vė, Kernavės tunt., II v. Vilijos dr-vė, Kernavės tunt., III v. Perkūno dr-vė, Lituanicos tunt. Laiškanėsių estafetės: sesių — I v. Jūratės dr-vė, Aušros Vartų tunt., Zivilės dr-vė, Kernavės tunt. Brolių — I v. Puntuko dr-vė, Lituanicos tunt.

Kazio Barausko

8 Draugo RIMTIES VALANDELES parinkti pamokslai, atspausdinti knygoje

PRISIKELIMO ŽMONĖS

A. a. kun. Kazimieras Barauskas parašė kelis šimtus pamokslų populiariam "Draugo" skyriui. Jo atminimui kun. P. Patlabos rūpesčiu Aloyzas Baronas atrinko aktualiuosius, V. Bagdanavičius, laidojant velionį, sakė, kad "jokio straipsnio rašymas velionio taip nedomino kaip religinio. Jis juos rašydavo labai atsidėjęs ir giliai susikaupęs".

Knygos išleidimas sutampa su jo 70 m. gimimo ir 45 m. kunigystės sukaktimi.

Kaina \$4.00. Gaunama "Drauge", 4545 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629. (Persiuntimas 25 centai, ir Illinois gyventojai prideda 20 centų mokesčių).

II v. Perkūno dr-vė, Lituanicos tunto.

Tinklinio aikštė: skautų grupė I v. laimėjo Lemonto Margio dr-vė prieš V. Krėvės dr-vė ir jūrų skautus. Skautų grupė I v. laimėjo Nerijos tuntas prieš Kernavės tunt. M'sriose žaidynėse laimėjo Nerijos tunto sesės prieš Lemonto Margio dr-vės brolius.

Varžyboms pasibaigus buvo nuleista gairė ir laimėtojams išdalintos dovanos. Ne tik jaunimas, bet ir vyresnieji turėjo malonumo pabendraudami rudeniančioje gamtoje, pasivašindami j. b. E. Nakučio ir B. Navickienės su mamųčių ir gintarių talka vedamoje valgykloje. Gausi mūsų prekybininkų, tuntų ir pavienių asmenų dovanomis turtinga dovanų lentyna, vad. M. Kupcikevičienės ir St. Rupinskienės kvietė kvietė išbandyti laimę.

Sventė praėjo labai sėkmin-

ERDVY SPINDULAVIMAS: DRAUGAS trečiadienis, 1975 m. lapkričio m. 12 d.

Argonne atominėje laboratorijoje dirbantį daktarą N. A. Frigerio ir R. S. Stowe skelbia, kad natūrali iš tolimųjų erdvių ateinanti radiacija nepadidina susirgimų vėžiu, priešingai, ji galinti net sumažinti.

SKENDUOLE

Michigano ežere prie Mawr Ave. rastas plūduriuojantis moters lavonas. Skenduolė apie 50 m. amžiaus, turi širdies operacijos ženklus, bet iš pradžių nebuvo įmanoma jos tapatybės nustatyti.

gai ir visi skirstėsi patenkinti namo, tik prez. A. Smetonos įgulos j. budžiai, likę tvarkyti aikštų, susirūpinę tarėsi, kur šią gražią tradicinę šventę tęsti ateinančiais metais, nes šioji buvo jau paskutinė Bučo sodyboje.

Mylimai mamai

A. + A. ONAI PETKIENEI mirus, dukrą ALDONĄ MAŽEIKIENĘ ir sūnus ZENONĄ ir ROMĄ su jų šeimomis nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Aldona ir Gediminas Griniai
Vanda ir Gediminas Balukai

A. + A. Kpt. EDMUNDUI PAULAIKUI

tragiškai žuvus, jo žmonai Ritai, Paulauskų ir Stasiulių šeimoms nuoširdžiai užuojautą reiškia

Dagiai ir Bronius Prancevičius

Mylimai motinai Lietuvoje mirus,

JUOŽA KOJELI ir jo šeimą bei artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Irena ir Kazys Pemkai

A. + A. AGNES KULIKAUSKAS

KULIS

Gyveno 3507 S. Oak Park Avenue, Berwyn, Illinois. Mirė lapkr. 10 d. 1975, 11:45 val. vak., sulaukęs 79 m. amž. Gimė Anglijoje. Amerikoje išgyveno 65 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime dukrė Agnė Kudulė, žentas Anselmo, sūnus John Kulis, marti Helen, 7 anūkai, 3 proanūkai, 2 seserys Beatrice Čižauskas ir Constance Byrnes su vyru Jack, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas treč., 3 val. popiet Lack-Lackawicz koplyčioje, 2314 W. 23rd Place.

Laidotuvės įvyks ketv., lapkr. 13 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Aušros Vartų parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Prašoma nesiųsti gėlių.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė: Dukrė, sūnus, marti, žentas, anūkai ir proanūkai.

Laid. direkt. Steponas C. Lack ir Sūnus. Tel. VI 7-6672.

A. + A. JAMES MARKUS

(MARCINKUS)

Gyveno 7211 S. California Avenue, Chicago, Ill. Anksčiau gyv. Roselando apyl.

Mirė lapkr. 9 d., 1975 9:30 val. vak., sulaukęs 80 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 61 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Mary (Gatspudaitė), sūnus Bruno Marcinkus, marti Irene, posūnis Alex Spokas su šeima, svogeris Povilas Gatspudas su šeima, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklaušė Suvalkiečių kl., Joiskiečių kl., Zarasiškių kl. ir Marquette Parko Namų Savininkų organizacijai.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71 Street.

Laidotuvės įvyks ketv., lapkr. 13 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Sv. M. Marijos Girmimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Lietuvių Tautines kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė: Žmona, sūnus, posūnis, marti ir kiti giminės.

Laid. direkt. Donald A. Petkus — Tel. 476-2345

Vienerių metų mirties sukaktis

A. A.

August Zemeck

Jau suėjo vieneri metai, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą vyrą, tėvą, uošvį ir senelį, kurio netekome 1974 m. lapkr. 12 d.

Nors laikas tęsiasi, bet mes jo niekada negalėsime užmiršti. Lai gailestingas Dievas suteikia jam amžiną ramybę.

Už jo sielą šv. Mišios bus atnaušiamos T. Jėzuitų ir T. Marijonų koplyčiose.

Maloniai prašome — gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti a. a. August Zemeck savo maldose.

Nuliūdė: Žmona Stella, dukrė Stella ir žentas Norman Esbrook, sūnus Leonard, anūkai dr. Randall su žmona Corinne ir Rodney

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

—TEVAS IR SŪNUS—

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Tel. GRevehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero TOWnhall 3-2108-09

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas YArds 7-1741

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS PHILLIPS

TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213

11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

APLINK MUS

× Kun. Juozas Dambravskas, MIC, Marijonų vienuolijos provincijos lydimas ekonom. kun. Prano Skrodenio, MIC, išvyko į Shenandoah, Pa., iš ten vyks į Marianopolį, Thompson, Conn., paskiau į New Jersey, kur aplankys savo gimines. Į Chicago grįš už poros savaitių.

× Kongr. E. Derwinski praneša, kad rezolucija Atstovų rūmų užsienių reikalų komisijoje yra geroje eigoje. Komisijos nariai gauna laiškus iš lietuvių. Reiktų laiškus rašyti kuo daugiau, kad rezolucija, kuri prašo niekada nepripažinti Pabaltijo okupacijos, būtų greičiau priimta. Laiškus parašyti ir išsiųsti pagalbsti Amerikos Lietuvių Taryba, į kurią galima kreiptis raštu ir telefonais.

× Sol. A. Vokietaitis dainuoja Lyric operos "Fidelio" (Beethoven) pastatyme, Don Fernando vaidmenį. Paskutinis šios operos spektaklis su A. Vokietaičiu Chicagoje bus lapkr. 14 d.

× Birutės Bagdonienės lydimi "Draugo" redakcijos aplankyti buvo atvykę dr. A. ir inž. Paškevičiai, svečiai iš Australijos. Jie yra apsiėję pas savo svainį ir seserį, dr. V. ir B. Bagdonus Palos Park, Ill., bet jau šiomis dienomis išskrenda atgal į Australiją. Prieš tai ilgesnį laiką praleido Šveicarijoje dantų gydytojų kongrese.

× Humoristinis eilių rinkinys "Aliošiaus lapai" išėjo šiomis dienomis iš spaudos. Knygos autorius dr. S. Aliūnas 88 psl. knygoje pateikia 60 linksmy eilraščių. Eiluoją įvadą parašė poetas Ant. Gustaitis. Knygos kaina 2.25 dol., Lietuviškos knygos klubo nariams trečdaliu pigiau.

× Kun. dr. Juozas Vaskas, MIC, "Laivo" redaktorius, pravedęs peritą savaitę metines rekolokacijas Chicagoje tėvams marijonams, išvyko poilsio ir kai kuriems įsipareigojimams. Prie redakcinio darbo grįš gruodžio 6 d.

× Juozas Tamošaitis, buvęs Kemptono liet. stovyklos ir Chicago Heights Sv. Kazimiero par. vargonininkas, šiuo metu sunkiai serga. Jau trečia savaitė guli S. James ligoninėje, 392 kambary.

× Salomėja ir Kazys Šakiai, gyv. Glendale, Calif., buvo atvykę į Balfio seimą atstovauti Los Angeles lietuviams. Šia proga jie, lydimi savo gimnaziolo Justino Palubinsko, aplankė "Draugo" redakciją ir administraciją, susipažino su lietuviškos spaudos darbais ir išreiškė pasitenkinimą "Draugo" informacija. Šakiai yra "Draugo" skaitytojai ir rėmėjai nuo pat atvykimo į šį kraštą. Jie paliko didesnę auką savo spaudai stiprinti. Už auką nuoširdus ačiū.

× Miami Beach, Florida, Jazbučių Motelyje, 8910 Collins Ave., Florida 33154 iki gruodžio mėn. 15 dienos žemos vasaros kainos. Skambinti vakarais (305) 865-2678. (sk.)

× Operos laimėjimų bilietus, išplatintus ar visai neišplatintus, kurie dar negražino, prašomi juos tuoj atsiųsti Operos adresu: Lithuanian Opera, 6905 S. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60629. Laimingųjų bilietų traukimas įvyks lapkr. 22-os dienos vakarą Operos baliu metu. Taip pat dar yra keleta laisvų stalų į Operos balių, kuris ruošiamas lietuviškų operų išlaidoms padengti. Kviečiame atsilankyti. Visas informacijas teikia Vaeolvas Momkus, tad prašome jam paskambinti šiuo tel.: WA 5-6193. (pr.)

× Dalė Gocetienė mokytoja Dariaus ir Girėno lit. mokykloje jau ketverius metus. Ji yra baigusi Kento valst. universitetą. Šiuo metu moko Western Springs pradžios mokykloje. Taip pat yra mokytoja Cicerio Roosevelt mokykloje. Veikia kaip draugininkė vyr. skaučių "Gabijs" draugovėje. Ji uoliai prisideda prie Dariaus ir Girėno metinio baliu parengimo, kuris bus lapkr. 22 d. Jaunimo centre.

× Filatelistų dr. Jos "Lietuva" biuletenio naujas Nr. 4, 30 pusl., jau išleistas ir išsiuntintas prenumeratoriams. Rašo K. Meškonis, V. Urbonas, Ant. Bernotas, V. Lesniauskas, J. Dainauskas, V. Vytenietis, A. Tenisonas, K. Kaminskis, V. Fugaletičius ir kt. Redaktorius Eug. Petrauskas. Pateikta daug idėjų Lietuvos paštų ženklų ir paštų istoriją liečiančios medžiagos.

× Ekslibrisų paroda ir vakaronė. Ši penktadienį (lapkričio 14 d.) 7 val. vak. Ciurlionio galerijoje, Jaunimo centre, atidaro lietuviškojo ekslibriso paroda. Išstatoma gausi Gintauto Vėžio kolekcija. Po parodos atidarymo 7:30 val. vak. Jaunimo centro kavinėje kultūrinė vakaronė, skirta taipgi pokalbiui apie ekslibrisus.

× Česlovas Rukūza ir Kazys Cijūnėlis sutiko būti Penktos Tautinių šokių šventės programos apšvietimo koordinatoriais. Sekančiais metais Chicagoje įvykstančioje šventėje bus paminėta ir JAV 200 metų sukaikta.

× Benediktas Pliuskevičius, Philadelphia, Pa., atnaujina prenumeratą, pridėjo 7 dol. auką. Dėkui.

× Aukų po 3 dolerius atsiuntė: Vyt. Polteraitis, Vikt. Petrus, Romas Stakauskas, B. Staniskis, J. Petrakis, M. Vasienė, K. Barauskas; 2 dol. — F. Leščinskis. Labai ačiū.

× Magdalena Galdikienė, Putnam, Conn., žnoma lietuvių moterų veikėja, dėkodama už kalėdines korteles, atsiuntė savo auką. Ačiū.

× Maloni skaitytoja iš Rockfordo, Ill., prisiuntė "Draugui" gražų, padėrinantį laišką ir 10 dolerių auką. Nuoširdžiai dėkojame.

× Lietuvių fotografų paroda, kuri vyks Jaunimo centre lapkričio 21-30 d., darbus reikia pristatyti iki šio sekmadienio (lapkričio 16 d.).

× Linksmavakaris II Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui remti lapkr. 27 d., ketv. 8 v. v. Jaunimo centro kavinėje. Šokiama groso Neo-Lituanų orkestras. Ruošia P.L.J.S. Ryšių centras. (pr.)

× Dariaus ir Girėno Lituanistinės mokyklos Rudens Balius, įvyks lapkr. 22 d., 7:30 val. vak. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Bus šilta vakarienė, orkestras, ir idomi programa. Visuomenė maloniai kviečiama atsilankyti. Staliukus ir bilietus galima užsisakyti telef. 476-7820 (pr.)

× A. a. Balio Pupaikio penkerių metų mirties sukaktį minint, už jo sielą šv. Mišios bus atšaukiamos lapkr. 12 d. pranciškonų vienuolyne, Kennebunkport. Pažįstami prašomi pasimelsti. (pr.)

× L.S.T. Korp! Neo-Lituanistinė šventė įvyks 1975 m. lapkričio 15 d.; 11 val. ryto — pamaldos Tėvų Jėzuitų koplyčioje. 7:30 val. vakaro — iškilminga sueiga, po to, vakarienė ir šokiai (Lietuvių Tautiniųose Namuose). Į šią šventę kviečiami visi korporantai (ė) su šeimomis, artimaisiais ir pažįstamais. Į šventės pobūvį prašome iš anksto registruotis pas Bronių Kasakaitį, tel.: 778-7707. (pr.)

Tai pirma tokios apimties (490 pusl.) ir vertės antologija talpinanti 24 rinktinės noveles, kurios pirmą kartą yra išverstos ir sudėtos į šią knygą. Jos sužavi kiekvieną skaitytoją. Antologiją paruošė ir komentarus pridėjo Povilas Gaudys. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Kaina \$7.00

Illinois gyventojai prideda 5% mokestį.

× Sol. V. Vaitkutė, baletos šokėja V. Karosaitė, muz. A. Jurgutis ir Margučio vedėjas P. Petrutis praėjusį savaitgalį viešėjo New Yorke ir Philadelphijoje. Surengti koncertai susilaukė didelio pasisekimo. New Yorke koncertą rengė "Laisvės žiburio" radijas, Philadelphijoje — vietos Lietuvių namų bendrovė.

× Maistu stiprinkime savo sveikatą — 438 Alvido radijo paskaita šį šeštadienį, Sophie Barcus radijo šeimos valandoj.

× Cicero Altos skyriaus tarbos posėdis įvyks lapkr. 12 d., trečiadienį, 7 val. vak. Sv. Antano parapijos salėje.

× Feliksas Andriūnas, gyv. Wyncote, Pa., BALFO direktorius, lydimas Vandos Urbonienės, aplankė "Draugo" redakciją ir administraciją, susipažino su lietuviškos spaudos darbais ir rūpesčiais. F. Andriūnas yra Balfio darbuotojas, direktorius ir PLB valdybos įgaliotinis "Pasaulio Lietuvio" reikalams JAV LB pietryčių apygardoje.

× P. Menkelianas, užsukęs į "Draugą" įsigijo knygų, užsimokėjo prenumeratą ir pridėjo 7 dol. auką spaudai stiprinti. Nuoširdžiai dėkojame.

× "Pelikių žiburėlio" literatūrinėje, girdimoje per Margučio rinėje valandėlėje girdimoje per Margučio radiją tarp 2-3 v. po p., šį ketvirtadienį, lapkričio 13 d. aktorė Ona Petravičiūtė-Pankienė skaitys A. Jonyno apsakymą "Namų kvapas".

Dėkodami už gražias kalėdines korteles, didesnį kiekį jų užsisakė ir ta praga aukų atsiuntė: J. Kapočius, E. Jovaiša, S. Didžiulienė, M. Mockapetris, S. Kontrimas. Dėkojame.

× Aukų po 5 dolerius atsiuntė: M. Micevičius, Chicago, J. Purtilis, Cicero. Nuoširdžiai dėkojame.

× V. Majauskas, Detroit, Mich., išreiškė savo pasitenkinimą "Draugo" a. m. kalėdinėmis kortelėmis ir užsisakė jų už 15 dolerių.

× Didesnį kiekį "Draugo" kalėdinių kortelių užsisakė ir ta pačia praga aukų atsiuntė: Dr. D. Jasaitis, G. Bukšys, V. Brauskas. Dėkojame.

× Vladas Keiba, Rochester, N. Y., žinomas visuomenės veikėjas, yra nuolatinis "Draugo" rėmėjas. Neseniai jis, dėkodamas už kalėdines korteles, mus vėl pradžiugino 10 dolerių auką. Labai ačiū.

× Dr. B. Radživanas, Richmond Hill, N. Y., mūsų dienraščio bendradarbis, atsiuntė 10 dolerių auką. Labai ačiū.

× Vl. Vaskelis, Watertown, Conn., atsiuntė 7 dol. auką. Ačiū.

× Visi kviečiami dalyvauti lapkričio 15 d., šeštadienį, 7:30 v. v. Margučio rengiamame koncerte — pobūvyje Jaunimo centrinėje. Programą atliks baletos šokėja V. Karosaitė ir sol. V. Vaitkutė. Po koncerto pasilinksminimas, grojant Neo-Lituanų orkestrui. Veiks bufetai. Rezervuoti vieta prie stalo 5 dol. Balkone 3 dol. Vietos rezervuojamos Margutyje. (pr.)

× A. a. Balio Pupaikio penkerių metų mirties sukaktį minint, už jo sielą šv. Mišios bus atšaukiamos lapkr. 12 d. pranciškonų vienuolyne, Kennebunkport. Pažįstami prašomi pasimelsti. (pr.)

× L.S.T. Korp! Neo-Lituanistinė šventė įvyks 1975 m. lapkričio 15 d.; 11 val. ryto — pamaldos Tėvų Jėzuitų koplyčioje. 7:30 val. vakaro — iškilminga sueiga, po to, vakarienė ir šokiai (Lietuvių Tautiniųose Namuose). Į šią šventę kviečiami visi korporantai (ė) su šeimomis, artimaisiais ir pažįstamais. Į šventės pobūvį prašome iš anksto registruotis pas Bronių Kasakaitį, tel.: 778-7707. (pr.)

MANO ŽENKLAI

Jau man nugarą skauda čia besėdint. Beveik dvi valandas išbuvau bedėdamas pašto ženklus į knygą. Man šią savaitę reikia užbaigti, nes atostogos pasibaigs ir nebeturėsiu daugiau laiko.

Hmm, aš niekad dar šio ženklo nemačiau. Labai gražus, su mėlynomis gėlėmis aplinkui, motina su vainiku. Tur būt, Anglijos, o gal iš Prancūzijos. Reikės man pasiklausti tėvelio. Jis daug žino apie ženklus.

Aš dabar jau geriau žinau apie savo ženklus. Tik vieno nežinau, kokia jų vertė Amerikos pinigais? Bet tai nesvarbu. Turiu daug amerikoniškų pašto ženklų, bet daugiausia europietiški, užtat, kad mano senelis labai daug jų man davė. Man patinka pašto ženklai. Jie turi paveikslus, kaip kiti kraštai atrodo. Aš žiūriu į kaikiurius ir klausiu, kas tas, kas jis, ką jis darė, kada, kodėl ir daug visokių klausimų kyla žiūrint į ženklus.

Reikia skubėti tęsti darbą, nes dar daug ženklų reikia sudėti į knygą.

Aras Tamošius, Rochesterio lit. m.-los, mokinyš "Plunksna".

KAS MAN GERIAUSIAI PATIKO ATOSTOGŲ METU

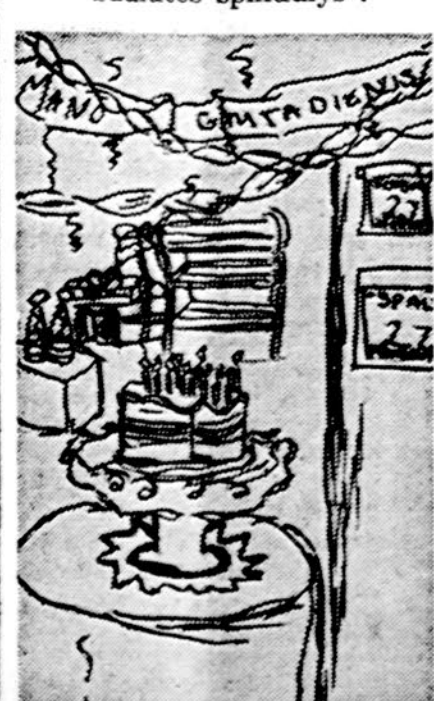
Man labiausiai patiko būti namie su draugais. Visą laiką žaidžiau. Labai nemėgdavau važiuoti į Michigan City. Ten nebuvo nė vieno vaiko mano amžiaus. Ten yra ežeras, kur galima maudytis. Kiekvieną savaitgalį mes ten važiuojame. Valgėm Win. Schulers restorane. Maitinimas geras, bet brangus. Vasarvietė buvo mažiukas kalnas, maždaug, pusantros pėdos aukščio. Aš su Miku šokom daugiau, negu tris metrus su dviračiu. Mano atostogos buvo nelabai geros.

Petras Grina, Melrose Parko lit. m.-los mok.

LIETUVISKA DIENA

Vieną dieną mamytė buvo mano darželyje. Mes buvome su lietuviškais drabužiais. Mano draugės ir draugai išmoko lietuviškų žodžių. Išmoko žaisti lietuviškus žaidimus ir pasakyti: žiedas, labas ir sudiev. Mamytė papasakojo apie Lietuvą. Ji parodė lietuviškų dalykų: kryžių, gintaro ir margučių. Grojo lietuviškas plokšteles. Buvo ponis iš amerikoniško laikraščio ir darė nuotraukas. Buvo labai linksmas. Vaikams labai patiko.

Ingutė Nelsaitė, Los Angeles lit. m.-los I sk. mok. "Saulutės spindulys".

Mano gimtadienis. Piešė Liana Vaičiulytė, Marquette Parko lit. m.-los VI sk. mokinė

VASAROS KELIONĖ

Vieną šeštadienį mes anksti atsikėlėm ir pradėjom pakuočius važiuoti į Green Lake suvaigalini. Važiuojant mes kalbėjome ir pešėmės. Kai pusę kelio buvom nuvažiavę, susidraugavome su "Blue Streaker" ir "Razerback". Kai sustojom valgyti, mes sutikom "Razerback" ir jo šeimą. Mes pavalgėm ir vėl važiuojam; jie važiuoja į Green Lake.

Kai mes nuvažiavom, buvo labai karšta, tai greitai užsidėjom maudymosi kostiumus, maudėmės ir žuavom nuo liepto. Mama man uždėjo citrinos, kad plaukai pašviestų. Tada atrodė, kad audra ateina. Aš norėjau greitai iškoti į vandenį, bet bijojau, tai mama mane įstūmė. Plaukusi truputį išplaviau ir pradėjo lyti. Kai nustojo, mes vėl žuavom, bet buvo per karšta, ir žuvis nekibo. Vėliau mūsų draugai atvažiavo ir mes ėjom maudytis. Važinėjom su laivu. Buvo labai smagu. Vėliau mes tik žaidėm, tada buvo laikas gulėti.

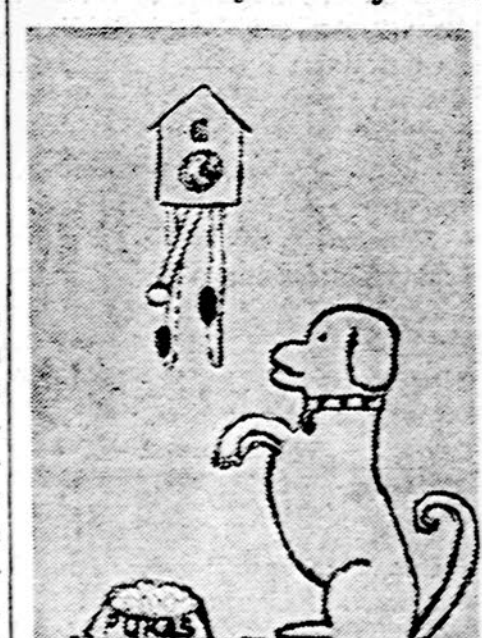
Kitą rytą mes apsirėngėm, pavalgėm ir ėjom žuvalt. Vėliau mes nupirkom laivą. Visą dieną važinėjom. Kai atsibodo, tai pažaidėm, pasimaudėm. Vėl pasivažinėjom ir ėjom gulėti.

Paskutinį rytą mes anksti atsikėlėm, apsirėngėm, pavalgėm, susipakavom ir išvažiavom namo.

Julija Gotceitaitė, 6 sk. Dariaus Girėno lit. m.-la.

PŪKAS

Pūkas yra mūsų šunelis. Man jis labai patinka, nes jis mane labai klausio ir yra toks gražus ir švelnus. Pūkas visada nori žaisti su manim ir su visais sveikinams. Jis man yra kaip brolukas, nes mūsų šeimoje nėra

berniukų. Mes jį gavome labai mažiuką ir pavadinome Pūku, nes jis švelnus, kaip pūkas. Jis yra labai jautrus, nes pūdelis, todėl su juo reikia elgtis atsargiai ir nebarti per daug. Pūkas yra labai geras namų sargas, nes jo pamatęs svetimus žmones. Aš prie jo taip pripratus, kad be jo atrodytų labai tušti namai. Jei jam kas atsitiktų, aš labai pergyvenčiau.

Gailė Antanaitytė, V b sk. K. Donelaičio lit. m.-la.

PAGAVAU LYDEKĄ

Šią vasarą mes buvome išvažiavę į Kanadą atostogų. Mes apsigyvenome nedidelėje gražioje saloje. Žuvasimas buvo labai geras. Vieną dieną aš su savo pusbroliu Saulium, išvažiavome su indėniska "Canoe". Aš pagavau 9½ svarų lydeką. Tai buvo fantastiška!

Andrius Padleckas, Dariaus Girėno lit. m.-los 8 sk. mokinys.

MANO VASARA

Mano vasara praėjo labai greitai.

Kai mokslo metai pasibaigė, aš pradėjau eiti į krepšinio stovyklą.

Prieš skautų stovyklą mes pradėjom lošti tinklinį ir važiuojome į jaun. skautų žaidynes ir laimėjome pirmą vietą. Po to išvažiavau į skautų stovyklą dviem savaitėm.

Paskutinę liepos savaitę aš su tėveliais išvažiavome į Union Pier ir buvome ten dvi savaites. Aš sutikau daug draugų.

Kai parvažiavau iš Union Pier, mums reikėjo vėl žaisti tinklinį dėl miesto nugalėtojo vardo. Mes tapome Chicago nugalėtojais.

Aš pasiilgau mokyklos.

VYTAS LIŠKŪNAS, Marquette Parko lit. m.-los 8 sk. mokinys

VELINĖS

Vėlinių naktis rami. Globia sielas nemarias. Kaupias lyg maldai gili. Rieda ašara gaili.

Štai ten kapas partizano. Kryžiai puošia jo krūtinę. Kai skaudžioj žaidzdo tėvynės. Vedė kovą žūtbutinę.

Ten nežinomas kareivis. Paminklu apvalinkuotu. Ramiu veidu išils tyčiai. Po kapu žieduotu.

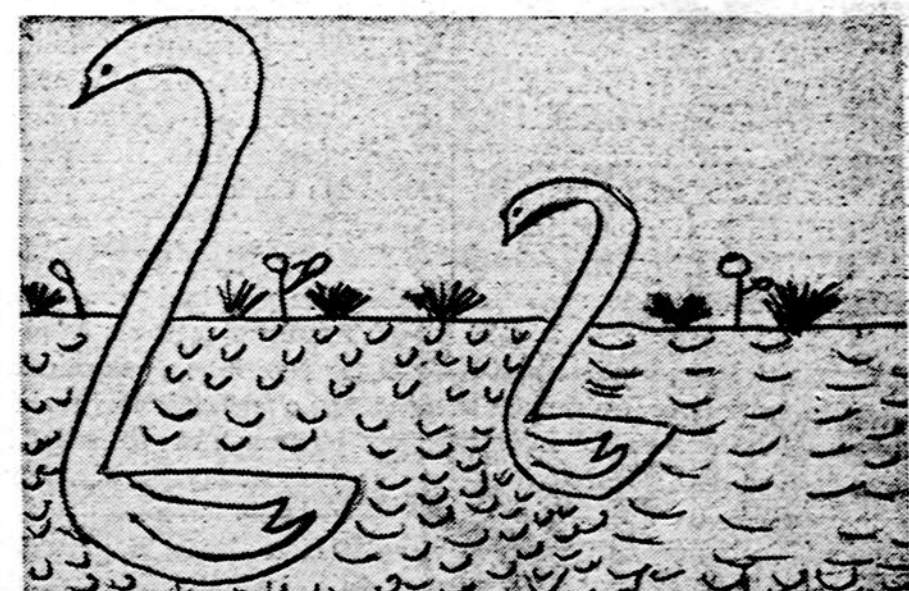
O kur brolis, sesuo, tėvas. Motina maldoj suklupus? Vėžė, trėmė į Sibirą. Tėviškę grandim apsupus.

O! daug sielvarto tėvynė. Nėr ir čia paguodos! Kai našlaičius be tėvelių. Lydi naktys juodos!

Vėlinių žvakelės dega. Liepsnos mena kančią gilia. Klaupiam keliais maldai šventai. Už savus ir už tėvynę.

Tylią, ramią rudens naktį. Kaip lapelis medžio krūta. Ant kapų ir ant kryžių. Žvakių šviesos dega, švinta.

Alb. Kašubienė

Plaukė gulbės. Piešė Vida Urbaitė, Dariaus Girėno lit. m.-los 2 sk.

GALVOSUKIAI

I

Tėvas norėjo išmokyti savo sūnų, kad tvarkingai elgtųsi su pinigais. Visada pasižymėtų, kiek išleido ir kiek atliko.

Kartą sūnus norėjo eiti į krautuvę nusipirkti sau reikalingų dalykų. Tėvas jam davė 50 centų ir pasakė, "jei parneši tvarkingą sąskaitą, gausi dar priedo 25 c."

Sūnus sugrįžo iš krautuvės nešinas sąskaitą ir verkdamas aiškino, kad jam turėjo likti vienas centas ir nežino, kur jis jam dingio. Tėvui parodė visus savo pirkinius ir šią sąskaitą:

Gauta iš tėvo 50 centų. Piešimo knyga 25 c. liko 25 c. Saldainių mai-

šiuokas	12 c	"	13 c.
Pieštukas	5 c	"	8 c.
Trintukas	5 c	"	3 c.
Spalv. pieštukas	3 c	"	0
viso			49 c.

Paašikinkite, kur berniukas padarė klaidą? (10 taškų)

II

(Žiūrėkite piešinėlį) Trumpai aprašykite šio piešinėlio įvykį. Įdomiausią aprašymą spausdin-

siu Tėvynės Žvaigždutėje. (5 taškai)

III (mislė)

Ne berniukas, o turiu. Kaip berniukas daug šerių. Jei berniukai, kaip šerniukai Murzini, murzini, Aš juos gaudau Ir išmaudau Vandeny, vandenį. Kas aš? (10 taškų)

IV

Didžiausia pasauly Mississipi — Misouri upių magistralė pagal vandeninumą užima penktą vietą pasaulyje. Kurios upės vandenines už Mississipi? Kiek kartų už šią upę vandenines Amazonė? (10 taškų)

V

Pirmasis JAV prezidentas, kaip šio krašto pilietis, gimė 1782 m. Kuris prezidentas? (5 taškai)

GALVOSUKIŲ ATSAKYMAI

II 100,000,000,000 grūdų.

III Klevas, pienė, gėlė (ažuolas).

IV Amerika pavadinta italų jūrininko ir geografo Amerigo Vespučio vardu. Jis pirmasis aprašė Ameriką ir sudarė jos žemėlapi. 1510 m. Koelno mieste pasirodė žemėlapis, pavadintas "Terra America". Veikia šiuo pavadinimu imta žymėti Pietų Ameriką ir kituose žemėlapiuose bei globliuose. Vėliau žinomas kartografas Merkatorius šį pavadinimą davė ir šiaurės Amerikai. Kristupo Kolumbo vardu pavadinta Kolumbijos valstybė, Kolumbijos upė ir viena JAV federalinė apygarda, kurioje yra JAV sostinė Washington'as.

V Mama, tėtis, šaka, garų.